

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

American Home
over 100 years
of
serving
American-
Slovenians

AMERICA

AMERIŠKA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

MILAN KRAVANJA
1301 COURTHOUSE RD APT 1710
ARLINGTON VA 22201-2537

USPS 024100

Serving over 200,000 American Slovenians

AMERIŠKA DOMOVINA, FEBRUARY 8, 2001

ISSN Number 0164-68X

60¢

Vol. 103, No. 6

At Bishop A. Edward Pevec's 50th anniversary celebration on Sunday, May 28, are, left to right, Bob March, Don Slapnik, Bishop Pevec, Nancy Slapnik, and Shelli March.

(Photo by Anna Lunder)

Growing Up Slovenian in Collinwood

THE NEW BIKE

by JOE GLINSEK

Dad offered me a deal. I would get a new bike if he saw "A's" on my report card - *all* A's!! His challenge was presented in the sixth grade, when I had been getting decent marks without trying very hard. This new incentive scored a "Bingo" on my next report card. We made a trip to Bergs on St. Clair and picked one out. My first and only new bike was "Roadmaster." Today's equivalent thrill would be a teenager getting his first new car.

Black and white, it sported a "tank" between the bars of the frame. This decorative shell of pressed metal housed the button, switch, batteries, and wiring for a horn and the chrome-plated headlight. It was Roadmaster's "top of the line," chain guard, rear carrier, reflectors, and their dual spring "knee-action" - a front wheel with shock absorbers for a "cushy-smooth" ride.

After tooling around for a few months on my "fat balloon" whitewall tires, an urge to "soup up" my bike overcame me. I stripped off all the beautiful accessories; the tank, light, carrier, chain guard, even the fenders. A

rigid front fork was substituted for the "knee-action," which had been considered by my peers as too sissy for serious curb-jumping and related stupidities. Dad must have been horrified, but he didn't interfere in my folly. I had "earned" my bike, and he gave me the opportunity to learn that "a deal was a deal," whatever the consequences.

The first winter, I stored it in the cellar and reduced it to a pile of parts. I cleaned and greased every bearing, and to everyone's surprise, converted the jumble into a working bike, but not before I had painted the frame a light blue - not a good choice. Putting myself in dad's place, I could not have been this patient, but I now realize he was teaching me a wordless lesson.

Though never much of a mechanic, I learned how to do everything on a bike, from fixing flats to straightening rims, a job most tedious. I mastered the intricacies of cones, bearings, master chain links, pedals, sprockets, and toughest of all, the internal workings of my "Bendix" coaster brake, which was more complex than the ancient design I had overhauled on my hand-me-

down bike. The Bendix type was tough enough, but a friend had the New Departure brakes. Watching and helping him, I also learned its maze of moons and half-moons, disks, and bearings. My bike was overhauled, greased, and checked for bearing wear every winter, and then waited patiently in the cellar for the first fine day of spring.

There were tricks to learn. Can you remember how to separate the handle bar assembly from the fork? How about those thin stamped steel wrenches that could adjust the cones and bearings without removing the wheel? I was very proud that I learned to strip and reassemble a bike, and six decades later, I still remember how. (However, multi-speed bikes with hand brakes are now left to the experts.) The new bike changed my life and enlarged my world, bridging a short gap of time until cars would seriously enter my life.

Glinsek grew up Slovenian in Collinwood and now lives in Sarasota, Fla. This article is excerpted from a book he hopes to have published.

Recalling Jack Paar

by JOE ZELLE

Recently, WVIZ, Channel 25 Public Television in Cleveland, carried a fascinating interview with Jack Paar. It brought back many memories to me.

In the Spring of 1941 the late Morri Pierce, Chief Engineer of WGAR called and offered me a job as radio engineer at WGAR. It was mostly studio and remote broadcasting. I still cannot get over the thrill of working in a real radio station. Most of the assignments were during the evening shift.

My announcer was a sprightly young man, a college kid, in his early twenties. He was very neat, tailored in a black suit. He was perfectly groomed, seri-

ous in demeanor, very business-like in his behavior.

He would come into the control room only to discuss details of business at hand. In those days there was no fraternization between engineers and "performers." I never had the slightest idea of the comic character and personality of Jack Paar.

After that Summer, I joined CBS in New York City. Later, so did Jack. However, our paths never crossed again.

It was very gratifying, and typical of Jack Paar, during the interview, to make several references to his experiences at WGAR and Cleveland.

Hats off to a great guy and legendary performer, Jack Paar!

Ever hear of Traunik, MI?

If you ever find yourself in the Upper Peninsula of Michigan, you might pass through a place called Traunik. It's not much of a place, just about 6 houses at the intersection of a couple of side roads. But there is a plaque that reads:

"To this place they came, beginning in 1912, and when enough had gathered to form a community, they named it Traunik, which means "meadow" in Slovenia, the country they left in search of a better life."

"They brought with them a willingness to work and a determination to succeed, and out of the forests they shaped fields, homes, and a good life for their families.

"This monument has been placed here in memory of these Slovenian settlers by their children and grandchildren, now scattered about the world but tied by invisible bonds to this spot, where once the night air was filled with Slovenian melodies,

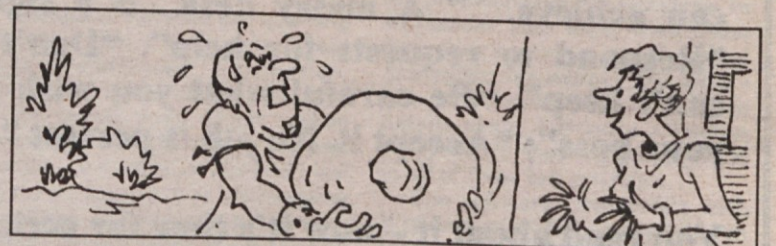
and an ethnic community pulsed with life."

Besides this monument is a hall with a sign that reads "Traunik Slovenian Club." As I was looking around, a man came by and we had a chat. Apparently, the hall had fallen into disrepair and was going to be torn down. Then Slovenians from far and wide contributed money for its renovation. They now use it on a number of occasions, especially during the summer, for Slovenian dances and banquets. Slovenians come from all over Michigan and Wisconsin - and farther - to these evenings.

Of course, Upper Michigan has another major Slovenian connection. This is where Father Frederic Baraga was a missionary and made quite a name for himself. There is a town and a county named after him, and the main streets of a number of cities also bear his name.

from Ed Lenarcic

--via Internet

The Biblical term *talent* referred to a unit of money. It comes from the Greek *talanton*, which was a form of money that weighed between 57 and 95 pounds. One talent was equal to more than 15 years, wages for a laborer.

Jim's Journal

By Jim Debevec

Another meeting of the American Home Read Warriors is now in session.

The subject today is people.

Here's one sent in by Bill Edwards of Phoenix. A man walks into a bar, sits down and orders a beer. Suddenly he hears a voice, "Nice suit you have on." He doesn't pay attention and keeps sipping his suds. Another voice says, "Your tie is really great."

The man looks around trying to figure out where the voice came from, but there is nobody else in the bar except the bartender. All of a sudden a voice exclaims, "Terrific haircut."

The man is astounded to discover the voices are coming from the bowl of nuts sitting on the bar. He calls the bar tender over and says, "How is it possible those nuts are talking?"

"Well, you see, sir," he says (are you ready for this?) "Those are complimentary nuts."

You have to think a little about that one. Maybe Rudy Flis will add it to his repertoire.

Enough of the jokes; it's time for some serious stuff. Who wears the pants in your family?

I was in a department store during the holidays sitting

down guarding the escalators minding my own business when I began noticing all the females wearing pants. So I thought I'd look further into the matter. Out

of the next thousand or so gals going by, guess how many were not wearing pants? Answer: two.

Goes to show, or maybe not. It must be that cold weather in Cleveland. Thank the Lord for Florida; and Hawaii, too for that matter.

During the Millennium a lot of people were in their basements contemplating the 80 gallons of water they had sitting in plastic jugs, waiting for the world to end, the Apocalypse, a drought, who won John Mercina's contest, and I don't know what all. At that time, however, my lovely bride and I were winging our way to the 50th state, contemplating warm weather.

Our dreams were realized there, especially when we discovered the world wasn't

going to cease because we hadn't saved any water. Well, we drank some, but didn't save it. Not many girls wear pant suits there, they mostly go around in grass skirts doing the hula-hula. (That's what it says in all the brochures I've read.)

As I write this I look out the window and see the snow falling. A lot of Slovenians view the snow as an magnet to go shushing down the slopes. I see it as a message to visit a warmer spot. I think I'll go sit on the radiator for a while, and dream of the ambiance of Hawaii we visited during the ending of a millennium and the beginning of the continuance of our warm lives filled with the shafts of arrows from the legendary St. Valentine himself.

Comments to Jim's Journal, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103 fax (216) 431-0628; e-mail to ah@buckeyeweb.com

Rudy Flis visits the Netherlands in 1953

Turning Down Clark Gable

by RUDY FLIS

Last evening I was listening to the radio. The announcer was Hugh Hewitt with a guest on the topic of Clark Gable's ten best movies. A caller disagreed on one of their selections. Then asked if they remembered a spy movie Clark Gable made? They could not recall one, -- but I could!

The spy movie "Betrayed," starring Clark Gable, Lana Turner, and Victor Mature, was filmed in Amsterdam, Holland and surrounding countryside in 1953.

In October, 1953, I was on leave from the US Army with a buddy of mine in Amsterdam. We stayed with a family, and rented a 1947 DeSoto to visit the countryside.

The day we rented the DeSoto, we had a choice to make. Everyone was talking about the movie the Americans were filming in the area. Should we go and watch the filming? The answer was: "No". Movie stars didn't impress me. The Dutch countryside did, and a second chance to visit this country might not come.

Hopped into the DeSoto, with me driving and we headed out of town. We visited a flower auction, toured

a working windmill, which sawed wood, and watched a wood-carver as he made wooden shoes.

Before we took a boat to Marken Island in the Zieder Sea, we dressed in Dutch costumes, including the wooden shoes which were difficult to walk in. Wood doesn't bend like leather, and the hard wood cuts into your foot as you step when on the ball of your foot. In wooden shoes, the feet must stay stiff. This was awkward for this American. But I had my picture taken in the Dutch outfit including shoes, as you can see.

At the day's end, we headed back to Amsterdam. About five o'clock we were in the city. The big DeSoto I was driving was surrounded by what seemed like thousands of bike riders. They rode as if they were inside our DeSoto. I bumped one biker, and he didn't even turn around to look what happened. That was a stressful drive.

When I was out of the Army, I saw Clark Gable, Lana Turner and Victor Mature in "Betrayed," and thought it was a so-so film.

Marken Island and the Dutch countryside was the right choice. A second chance for such a visit never came.

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

TIPS ON KEEPING A JOB!

Almost every day there are headlines in the newspapers regarding cutbacks, layoffs, etc. So off I went in search of answers, looking for a book with a title of "Keeping a Job for Dummies". Instead, I found a small booklet entitled, "The Job Survival Instruction Book", written by Karin Ireland. Book was easy reading, offering small hints and ideas on how one survives in the labor market. Here are some examples: "Go to meetings prepared and on time"; "Think before you ask questions; ask questions before you guess". "Do the best you can, then leave work and forget about it". "Never assume it's ok to swear, even if others do". "Whatever you believe you can achieve." "A messy desk is a sign of a busy person" "Respond to requests for help". "Don't make promises you can't keep". "Be careful what you wish for"; "Don't upstage your boss"; "Accept it. No job is perfect".

You read about it - now it's time for action. Good Luck!

EUCLID TRAVEL

Making your dreams
come true for
45 years!

Contact us today to turn dreams into reality.
261-1050 or travel@euclidtravel.com
22078 Lakeshore Blvd.
www.euclidtravel.com
www.cruisejants.com www.condocentre.com

Starting Over in America

by ANTON ZAKELJ
translated and edited by
JOHN ZAKELJ

(Continued from last week)

Saturday, July 9, 1955

I hear that American Gas hired somebody else. All my hopes for a new job are ruined! How long will it take to find something else? Two, three months?

Monday, July 11, 1955

The reaming machine is finally working right. Thank God.

Thursday, July 14, 1955

I went to the Polyclinic hospital for a blood test, then to Erie Lumber to ask for work. I asked friends about work elsewhere. Boh said Lincoln Electric has work, but it's too heavy and not healthy.

Hýdreco doesn't need anybody. Finally, I tried American Gas again. Their boss said they don't need anybody, but I could fill out an application. The boss looked over my application, asked a few questions and put it away in a bottom drawer. I don't have any hope anymore.

Friday, July 15, 1955

Last night was very hot and I slept poorly. This morning I did 3 pieces on the reaming machine and they all turned out bad. Then I did 130 pieces on the drill press - the machine I started with almost 5 years ago.

Saturday, July 16, 1955

I drilled 161 pieces this morning.

I saw in the Ameriska Domovina that Columbia Mold and Die needs a janitor. That would be perfect work for me. They are located at 968 E. 69, within walking distance from home. I went there this afternoon and talked with Bob Hrebek, the owner. He said they don't need anybody right now, but he gave me an application.

Monday, July 18, 1955

Jerry Zupan has been working at Columbia Mold and Die for 4 years. He helped me fill out their application.

I went to Milica's and paid her back the rest of what she had loaned us for the house.

Thursday, July 21, 1955

I went back to Columbia Mold and Die and talked

with Mr. Hrebek again. He asked if I would like to work on a milling machine, and would I be satisfied with a starting pay of \$1.65 an hour?

"Of course," I said.

"When can you start?" "August 1."

"Okay. Come back next Friday for more specific arrangements."

I went home feeling light and satisfied. Not only do I have a new job, but it looks like I will have a good opportunity to learn new skills, which is something I have always wanted.

Saturday, July 23, 1955

Marjan Jakopic is leaving Risher' after 4-and-a-half years. He went to evening classes and got a job as a draftsman at Foot-Burt.

Wednesday, July 27, 1955

It's 5 years since I started working at Risher's. Today was terribly hot.

I worked on the reaming machine all day and couldn't produce a single good piece. Lunder and I determined that the pieces were not cast properly at the foundry. We looked for a way to fix that and make it work better.

Friday, July 29, 1955

Neither foreman would let us use the jig that Lunder and I developed. Again the pieces were bad. I told the foreman that I found another job and won't be coming to work tomorrow. When the other workers heard about that, they said "You're crazy. You won't find good work anywhere else."

When I left my job after five years at Risher's, I left through the back door and didn't even say good-bye to my fellow workers.

I first heard about Risher's from Father Godina. At that time, it was the Humphrey & Risher Company. Mr. Humphrey (Mr. Red) and Bill Risher were co-owners; according to foreman Al Sebold, "Red" had the brains and Risher had the money. As long as Red was there, our shop was a good place to work, and I would have been happy working there until retirement. But two-and-a-half years after I started Red sold his share to Mr. Risher and everything changed.

I was already 43 years old when I started my job at

Humphrey & Risher. I had heard that most American companies don't hire older workers, so I was very worried that I would not be able to find another job if I lost this one. I knew that Mr. Humphrey appreciated good workers, so I worked extra hard in the hopes that hard work would assure a permanent job for me. I was very conscious of my obligation to support my family - I probably worried about that more than necessary.

(To Be Continued)

FOR RENT

St. Vitus Church Area
4 Rooms and Bath
216-431-1126

HELP WANTED

Live-in Gardner

Couple or single person needed to manage inside greenhouse and outside garden in Hinckley, Ohio. Free rent and utilities. For more information call

1-330-278-2615

Ask for Joe

W. MAIER

DOORS

UNLIMITED

Garage door repair and replacement. Entrance and storm doors. Door openers and electrical repairs. Call (Slovenian) Walter Majer at 216 - 732-7100. **Emergency pager: 216-506-8224.**

**Membership Certificate Holders
Annual Meeting**

Slovenian Society Home
20713 Recher Avenue
Euclid, OH 44119

Sunday, February 11, 2001 at 2:00pm

We invite all certificate holders and Lodge representatives to attend.

THE BOARD OF DIRECTORS

12503 MADISON AVENUE
LAKEWOOD, OHIO 44107
521-4619

Attention West Side residents:

We have a large selection of Slovenian food - items including famous Radenska Mineral Water and Soft Drinks, Candies, Cookies, and much more.

Visit us soon!

Monday thru Saturday 8 a.m. - 8 p.m.
Sundays 9 a.m. to 6 p.m.

LAVRISHA

Construction & Repair

BUILDING IMPROVEMENT SERVICES

6507 St. Clair Avenue - Cleveland, Ohio 44103
216 / 391-0035

All knowledge, the totality of all questions and all answers is contained in the dog.

—Franz Kafka

Giving Children A Global Advantage

(NAPS)—One of the best ways to give your children a global advantage, is to introduce them to language at an early age.

Although most children don't start learning languages at school until seventh grade or later, the ideal time to be exposed to languages may be much earlier.

Education experts believe that children as young as 4 or 5 years old have the best chance of learning and retaining a foreign language. Young children have been described as "language-learning sponges."

"The power to learn language is so great in young children that it doesn't seem to matter how many languages you throw their way. They can learn as many spoken languages as you can allow them to hear systematically and regularly," said Dr. Susan Curtiss, professor of Linguistics at UCLA.

Research has shown that the critical period where children can easily learn languages lasts until about the age of 10 or 12.

Not only are languages an increasingly important skill in a global society, but studies have shown that learning languages helps elementary school children improve their math, logic and English skills.

Because few schools offer early-language environments, parents must take the initiative and make the home an early language learning center.

Although most children don't start learning languages at school until seventh grade or later, the ideal time might be much earlier.

A valuable resource for early language learning is the newsletter Learning Languages, published by The National Network for Early Language Learning Center, Center for Applied Linguistics, 118 22nd Street, NW, Washington, D.C. 20037.

Computer software can also help children gain a language advantage. *WorldWalker, Destination: Australia* exposes children to three of the world's most widely spoken languages—English, Spanish and French. In *Language Explorer*, one of the program's five challenging activities, children construct sentences by matching word tiles to universal icons. They can easily

switch languages at any time to be challenged by new words and new sentence structures.

"Learning how to combine words into phrases and sentences is central to learning a language," explains Curtiss. *WorldWalker, Destination: Australia* accomplished this by introducing words in isolation and then in the context of larger phrases and sentences, so that the grammatical patterns as well as the rhythm and melody of language can be heard and acquired."

Children learn more than just languages; they take an educational adventure, exploring the natural science, ecosystems and aboriginal peoples of Australia. Enhanced by virtual reality in 3-D, and acclaimed watercolor graphics, the program grows with children allowing them to progress through levels of difficulty in four activities.

In *Spelunker*, children solve a puzzle by exploring a labyrinth of caves. In *Food Chain Solitaire*, children learn about animals and the predator-prey relationships. In *Walkabout*, they begin their quest for native species in an illustrated Australian landscape. The *What's About? Reference Library* features details about Australia. Children can practice their language skills in all of these fun activities.

The software, compatible with Windows and Mac, is available in local stores or by calling 1-800-501-0110.

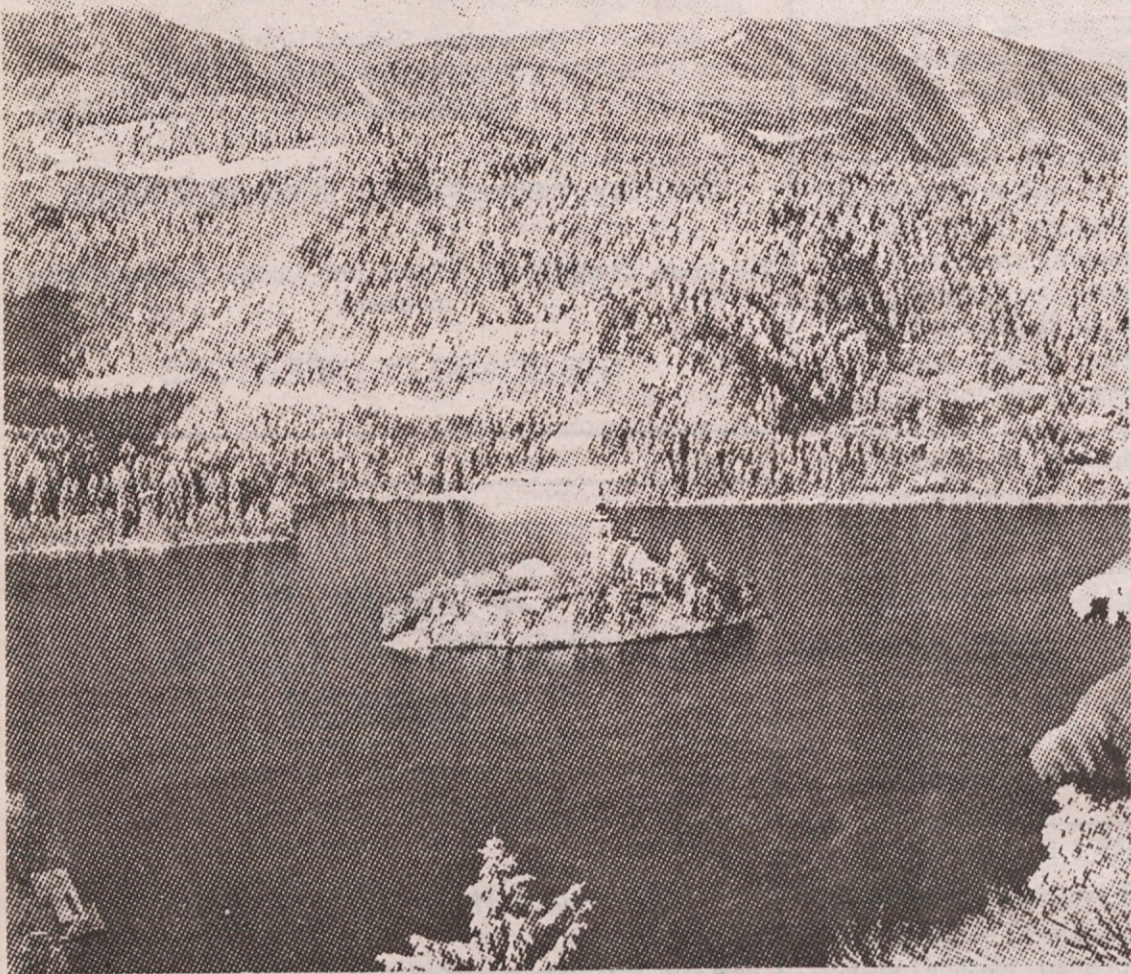
Songs & Melodies
from Beautiful Slovenia

Slovenian Radio Family

ED MEJAC
RDC Program Director

WCSB 89.3 FM
RADIO HOURS:
Sunday 9-10 am
Wednesday 6-7 pm

2405 Somrack Drive
Willoughby Hills, OH 44094
440-953-1709 TEL/FAX
WEB: www.wcsb.org

St. Vitus Slovenian School Grads Ask Help

To Keep Them Involved

Many of the most gratifying experiences of my life revolve around the trips to Slovenia taken by the graduates of St. Vitus Slovenian Language School since 1996. It has been a source of great joy to me to observe the many ways in which the visits have impacted the young people I accompanied there.

Let me single out what I believe to be the most important one. Each group has returned to Cleveland energized, truly excited about becoming and being involved in the cultural life of the Slovenian community in our part of the world. They have joined Kres, Korotan, Lilija, church choirs and added their talents to so many other activities and projects here.

Suffice it to say that last year, bureaucratic and organizational confusion in the group which usually spon-

sored these trips prevented the graduates of 2000 from enjoying the same educational experience that the previous classes have had. Rather than risk another disappointment, the parents of the class of 2000 and of the class of 2001 have decided to undertake the preparation of this excursion on their own.

The major consideration then becomes funding. Yes, people could say that if these parents want their kids to take a vacation to Slovenia, they should just pay for it themselves. But it is not a vacation (believe you me); it is an educational exercise to put into practice what the students have learned in theory for nine years. And it becomes a transfusion for our community which is invigorated with this new, young blood.

So won't you help fund this educational excursion by

attending our Reverse Raffle on Saturday, Feb. 24, at the St. Vitus School Auditorium on Glass Avenue? The doors will open at 6 p.m.; dinner will be served at 7:30 p.m. The cost per couple is \$65.00. For tickets contact Kathy Kocjan Maurice at 440-975-0682 or Mary Ann Vogel at 216-383-9307.

The funds raised will help families who have had their children educated in Catholic grade schools and high schools provide those children with another important facet of their education - a deeper appreciation of their Slovenian heritage. Helping them today also helps our community tomorrow. You know what? You will also have a good time yourself. I'll see you at St. Vitus Auditorium on Saturday, Feb. 24.

--Mojca Slak

The two foes of human happiness are pain and boredom.

TAX TIME IS HERE
Come In or Call Us for Appointment
Cleveland
Accounting Service

6218 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio 44103
881-5158

Outback by St. Marys

On Saturday, Feb. 17 Outback Restaurant will be preparing a Benefit Dinner for St. Mary's (Holmes Ave.) school in the cafeteria.

Menu will consist of sirloin steak (steak fingers for children), salad and bloomin' onion.

Donation is \$10 per ticket - two tickets for \$18 and four ticket family plan is \$35. Tickets available in the rectory and school offices.

Turks on the mountain of SMARNA GORA

Osman Aga was the blood-thirsty leader of one of the Turkish regiments that killed and plundered throughout Slovenia. He decided to attack the Smarna gora encampment - "Tabor" - the fortified hill with a church on top, at night to take its sleeping defenders by surprise. Quietly and cautiously he climbed the hill with his horsemen.

When they reached the rock under the saddle between Smarna gora and Grmada, an old hermit stopped them: "The church is impregnable!" he said in a

loud voice, but roars of laughter greeted his words. Osman Aga drew his sword and killed him on the spot.

At that moment thunder was heard from under Smarna gora, the rock shuddered and Osman's horse reared up in alarm so strongly that the mark of one of its hooves is still to be seen on the rock. A strange power rooted the Turkish horsemen to the ground.

Today they are still to be seen there, turned to stone. On the rock people built a little chapel and named it "Turkish Hoof."

(440) 602-5120

Fax (440) 602-5124

ZELE & ZELE CO., L.P.A.
RONALD ZELE & SCOTT J. ZELE
Attorneys at Law

Centre Plaza South
Suite 330
35350 Curtis Blvd.

Eastlake, Ohio 44095

David S. Turk, M.D.

Specializing in Urology
Prostate, Bladder, and Kidney Health

SOUTHWEST UROLOGY, INC.

Michael T. Barkoukis, M.D.
Arturo S. Basa, M.D.
Michael T. Berte, M.D.
Lawrence A. Gervasi, M.D.
Tim A. Sidor, M.D.
David S. Turk, M.D.

Accepting Most Insurance Plans
Second Opinions Welcome

(440) 845-0900

Several Convenient West Side Locations Available

YANESH

BROS.

CONSTRUCTION CO., INC.

63 Years Experience
Ask Your Neighbors About Us!

EXPERT REPAIRS • RE-ROOFING

RESIDENTIAL & COMMERCIAL WORK

We specialize in solving
flat roof problems, and
we will guarantee results.

EAST SIDE	WEST SIDE
29013 EUCLID AVENUE WICKLIFFE, OHIO 44092 (440) 943-2020	12205 SOBIESKI ROAD CLEVELAND, OHIO 44135 (216) 941-5010

AKRON
510 EAST CUYAHOGA FALLS AVENUE
AKRON, OHIO 44310
(330) 923-2021

TOLL FREE 888-878-2455

Visiting Slovenia in 2000

by ALICE KUHAR

(Continued from last week)

As many times as I've gone to Slovenia I'm always amazed to find new places to explore. Found a Skriti Kot, a hidden corner, in a mini shopping mall in the underground area which extends from Slovenska Cesta and ends at the stairway next to Metalka department store in back of Union Hotel.

Skriti Kot is a cafeteria "samopostrežba" or self-service which serves home-style Slovenian national dishes. A meal of "mineštra" similar to a thick beef soup, a slice of bread and a coke cost about \$2.90 while a meal of two hefty slices of beef roast with gravy, cauliflower, bread and tea was about \$4.00.

Most of Slovenia's excellent highways are well maintained with money from toll payments. I was surprised to see that there were express toll booths in which motorists place a hand-held remote unit about the size of a tape cassette in the corner of the driver side window and sail right through the toll booth without exchanging money. It turns out that these

small plastic units called ABC or "avtomatsko brezgotovinsko cestninje," are prepaid and programmed electronically for motorists. When passing a toll, money is electronically removed, and once the ABC unit runs out of money, it can be re-programmed and filled once again.

Halloween is becoming more and more popular with youngsters in many European countries. Stores had large varieties of costumes, masks and other Halloween items. It was charming to see kids hold a mask to their face and loudly shout "Boo!" to each other. I guess the word "boo" is another international word beside "okay."

A rousing evening was spent meeting up with Father Frank Godic and his Kollander World Travel group at Slavko Avsenik's restaurant "Pri Jozofcu" in Begunje. Music that evening was by the excellent "Obzorje Ansambel" whose female vocalist, Mojca" is the daughter of well-known singer with the Slak ensemble, Janez Dolenc.

As always the meal we were served was outstanding. Our group started with an

aperitif of plum brandy. Next we were served a mixed salad of in-season red "radič" chicory, endive and coleslaw. Next arrived a large platter of tender roast beef with gravy, bread dumplings, cranberry sauce, and cheese "štruklje." For dessert it was warm "gibanica." What a feast! The Kollander group left for the states the next day with a full stomach. Fortunately I had extended my stay for an additional week.

Gasoline in Slovenia is about \$3.00 a gallon and while driving to Germany and listening to a cassette, suddenly the music stopped. The voice of an announcer then gave a report on a traffic detour because of an accident and also told where radar was located for that day. Then the music continued at the same spot where it had stopped. How did they do that?

This concludes Alice Kuhar's brief glimpse of Slovenia and Italy in 2000.

Chao, - Na svidenje.

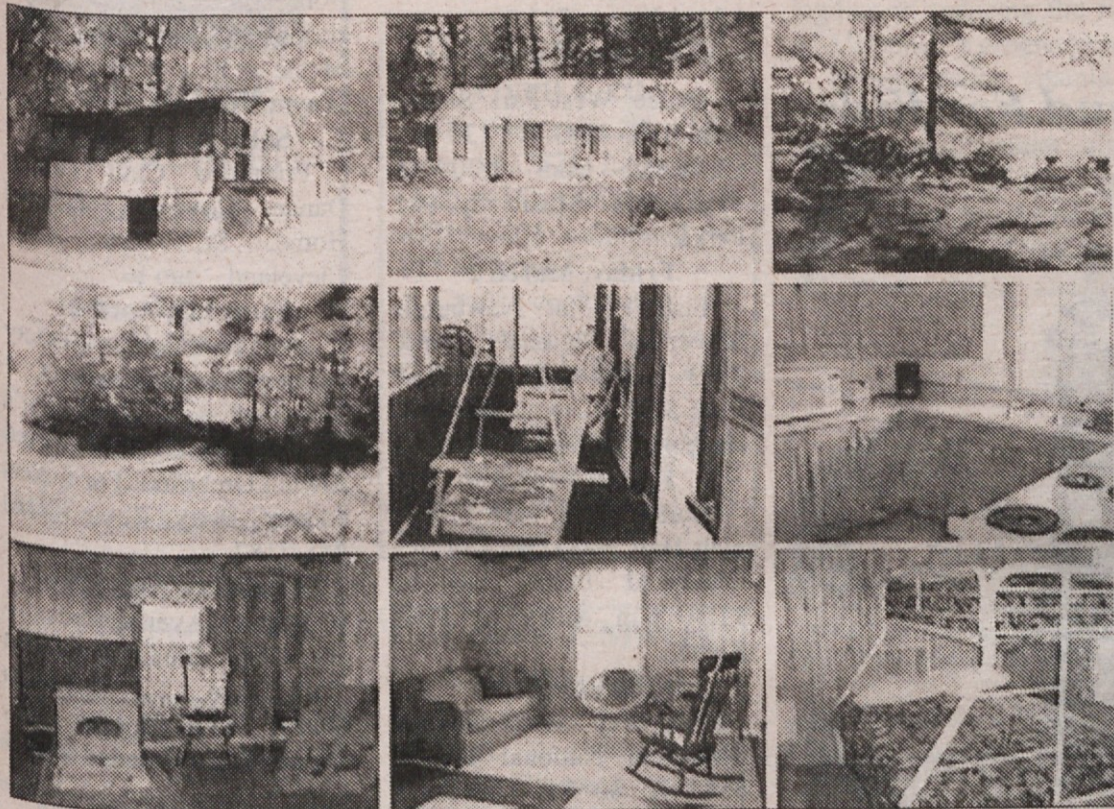

August and Gloria Pust (self portrait)

Chinese and Mediterranean navigators probably first used magnetic compasses to guide their ships in about the 1000's or 1100's. These compasses were simple pieces of magnetic iron, usually floated on straw or cork in a bowl of water.

It's Cool To Be Slovenian!

VACATION PARADISE IN MAINE

WATERFRONT VACATION RENTAL

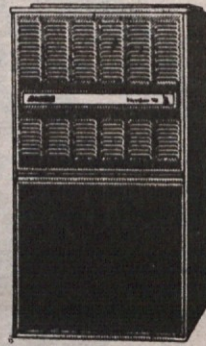
ON LITTLE SEBAGO LAKE IN GRAY, MAINE
 NEWLY REMODELED FURNISHED COTTAGE - SLEEPS 5
 SCREENED PORCH - WASHER/DRYER
 WALKWAY TO SMALL PRIVATE ISLAND WITH STONE
 OUTDOOR FIREPLACE - PICNIC TABLE
 BOAT DOCK - SWIMMING - FISHING - SUNSETS
 \$575/WK OR \$495/WK WITH 4 WEEK RENTAL.

AVAILABLE

MAY 26 (Memorial Day Weekend) - SEPTEMBER 22, 2001

CALL 207/428-3828

Make the gas company wonder if you've moved.

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient - compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom 90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

AMERICAN STANDARD
 Built To A Higher Standard.

GORJANC™ 944-9444
 HEATING & COOLING
 A Name For All Seasons™
 207 Alpha Park
 Highland Hts, OH 44143

Tony Petkousek's Polka Radio

America's longest running daily show since 1961
 WELW - 1330 AM - Tune in the internet www.welw.com
 Simulcasting Daily 3-5 pm / Sat. 12-2 pm

BROADCASTING DIRECT FROM KOLLANDER TRAVEL
 971 East 185th Street • Cleveland, Ohio 44119

FEATURING: JOEY TOMSICK • ALICE KUHAR
 DUKE MARSIC (NEWS FROM SLOVENIA)
 PATTY SLUGA (WOMEN BEHIND THE SCENES)
 (216) 481-TONY (8669) or KOLLANDER (216) 692-1000

Robert Redford

This was one of Mom's (JoAnn Kaifesh) recipes, and the name comes from something about this dessert being as good as Robert Redford (We may want to update the name at some point, for our generation, like Mel Gibson). Anyway, it's fairly easy and is a crowd pleaser.

Ingredients:

CRUST:

- 1 C flour
- 1 C crushed nuts
- ½ C butter, melted

TOP:

- 1 large package chocolate instant pudding
- 1 large package vanilla instant pudding
- 3 C milk
- 8 oz. Cool Whip

MIDDLE LAYER:

- 1 8 oz. package of cream cheese
- 1 C powdered sugar
- 8 oz. Cool Whip

Directions:

Combine the ingredients for the crust and press into a 9x13 pan. Bake at 350° for 18 minutes.

In the mixer, combine the cream cheese and powdered sugar, then fold in the Cool Whip. Spread this over the cooled crust.

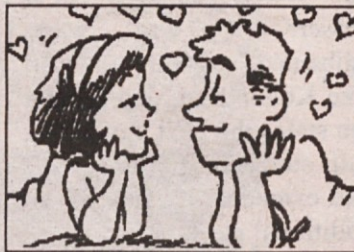
Mix the ingredients for the top layer and spread this over the white layer. Sprinkle crushed nuts over the top and chill until you are ready to serve it.

--Kim Ann Kaifesh
Our Family Recipes

Mission Dinner

Slovenian Mission Aid Society (MZA) will have its annual Benefit Dinner on Sunday, Feb. 11 at St. Vitus Auditorium on Glass Ave.

Donation for the dinner is \$10 for adults and \$5 for children. Tickets may be purchased at St. Vitus rectory or from Marica Lavrisha.

The herb caraway is believed to prevent departures. That's why it was used in many love potions.

One of the best known family restaurants for homemade entrees and desserts

- Seafood • Sizzling Steaks
- Chops & Chicken
- Excellent International Cuisine

- Cozy Atmosphere
- Reasonable Prices
- Excellent Service & Value

☆ Special Recognition Award ☆
for Food Service Sanitation

DAILY BUSINESSMAN'S LUNCHES
11:30 a.m.-4:00 p.m.

Mon.-Thurs. 11 a.m.-10 p.m., Fri. & Sat. 11 a.m.-11 p.m.,
Sun. 11:30 a.m.-8:00 p.m.

Coming Events:

Saturday, Feb. 10

Bishop Baraga Day at Anna Maria Island in St. Bernard Church, Bradenton, FL. 12 noon Mass and reception to follow.

Sunday, Feb. 11

Membership Certificate Holders meeting of Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, OH at 2 p.m.

Sunday, Feb. 11

KOSILO - (chicken or roast beef dinner with soup), in St. Vitus auditorium from 11 a.m. to 1 p.m., sponsored by Slovenian Missionary Society MZA-CMA. Adults \$10, children \$5.

Thursday, Feb. 15

KSKJ St. Joseph Lodge #169 meeting and seminar open to all. Food, drink and door prizes. 7:30 p.m. at Collinwood Slovenian Home.

Friday, Feb. 16

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Wayne Tomsic.

Friday, Feb. 23

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Joey Tomsick.

Saturday, Feb. 24

Reverse raffle sponsored by St. Vitus Slovenian School parents to benefit the Slovenia trip of this year's and last year's graduates. Doors open 6 p.m. Donation \$50 for main prize and dinner with liquid refreshments. Added dinner: \$15.00.

Friday, March 2

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Art Perko.

Friday, March 2

Fish Fry at Newburgh Slovenian National Home, 3583 E. 80 St., Cleveland from 5:30 to 7 p.m. Walleye, shrimp or pierogi dinner \$8.

Friday, March 9

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Fred Ziwich.

Friday, March 9

Fish Fry at Newburgh Slovenian National Home, 3583 E. 80 St., Cleveland

from 5:30 to 7 p.m. Walleye, shrimp or pierogi dinner \$8. Music 6:30 - 9:30 p.m. by Wayne Tomsic.

Friday, March 16

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Bob Kravos

Sunday, March 18

Federation of Slovenian National Homes Man and Woman of the Year Banquet and Awards Presentation at Slovenian National Home, St. Clair Ave., Cleveland.

Sunday, March 18

Slovenian Language School of St. Vitus parish hosts annual Benefit Dinner from 11 a.m. until 1 p.m. in St. Vitus auditorium.

Friday, March 23

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Joe Novak.

Friday, March 23

Fish Fry at Newburgh Slovenian National Home, 3583 E. 80 St., Cleveland from 5:30 to 7 p.m. Walleye, shrimp or pierogi dinner \$8. Music 6:30 - 9:30 p.m. by Wayne Tomsic.

Friday, March 30

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Wayne Tomsic.

Friday, April 6

Fish Fry at Newburgh Slovenian National Home, 3583 E. 80 St., Cleveland from 5:30 to 7 p.m. Walleye, shrimp or pierogi dinner \$8. Music 6:30 - 9:30 p.m. by Wayne Tomsic.

Saturday, April 21

Primorski Club Dinner Dance, Slovenian National Home, St. Clair Ave., Cleveland.

Saturday, April 21

Jadran Singing Society Concert/Dinner/Dance, Slovenian Workmen's Home, Waterloo Road, Fred Ziwich Orchestra. For tickets contact Betty Rotar (216) 481-3187.

Sunday, April 29

Holmes Avenue Pensioners Club dinner dance at Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave. Dinner 2 p.m., dance 3 to 7 p.m.

INTERNATIONAL PROGRAM

1560 on Your A.M. Dial on WATJ

Your Host Mario Kavcic

American and International Selections
Saturdays at Noon . . .

1560 WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024

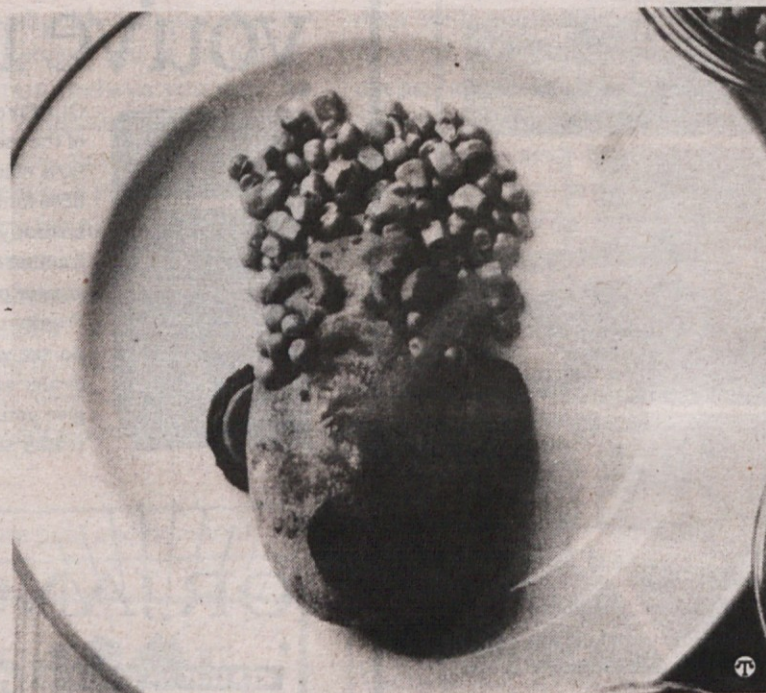
1-440-286-1560 ☎ 1-800-946-1560
☎ Fax: 1-440-286-2727

Meet Spud Face: A Nutritious Friend For Kids

(NAPS)—Let's face it, getting kids to eat their vegetables is not always easy. We know children should be eating more of them, but how to get them to eat them? Make it friendly fare.

Del Monte® FreshCut™ canned vegetables asked the experts—more than 1,000 kids ages six to 12 across the country—how they like to eat their veggies. One popular response was to let kids make their own creations. Thus, "Del Monte FreshCut's SPUD FACE" recipe was born!

SPUD FACE is delicious to eat as a vegetarian main course or side dish. Parents and kids alike may decorate SPUD FACE with favorite vegetables and then enjoy eating their creations.

SPUD FACE
Makes 6 servings

Ingredients

- 6 large (approx. 3/4 pound each) russet potatoes, unpeeled, scrubbed & dried
- 1 can (15.25 oz.) Sweet Peas, drained
- 1 can (14.5 oz.) Sliced Carrots, drained
- 1 can (8 oz.) Sliced Beets, drained
- 1 can (12 oz.) Whole Asparagus Spears, drained
- 1 can (15.25 oz.) Whole Kernel Corn, drained
- 1 can (13.5 oz.) Whole Leaf Spinach, drained

Directions

1. Preheat oven to 400°F.

2. Prick potatoes with fork.
3. Place directly on oven rack and bake in pre-heated oven for one hour or until potato is easily pierced with a knife.
4. Transfer potatoes to ovenproof plates and set aside until cool enough to handle.
5. Using a melon baller or other handy kitchen utensil, carve two holes in each potato for Spud Face's eyes. Pack the eyes with peas.
6. Cut carrot slices in two and place above eyes for Spud Face's eyebrows.
7. Poke a hole in the middle of the potato and stick an asparagus spear in for Spud Face's nose.
8. Place a beet slice under the nose for the mouth.
9. Form bunches of corn kernels at the top of the potato for hair.
10. Form two bunches of spinach on either side of the potato for the ears.
11. To re-heat, place back in oven for five minutes or in the microwave at medium-high for 60 seconds.
12. Serve immediately.

PERKIN'S RESTAURANT

22780 Shore Center Dr.

Euclid, Ohio 44123

216 - 732-8077

Operated by Joe Foster

In Memory

Thanks to Mimi and Janez Kozina of Richmond Heights, Ohio who donated \$20.00 to the American Home newspaper in memory of beloved mother, **Maria Sef.**

Donation

Thanks to Rudolf and Victoria Kolaric of Willoughby Hills, Ohio who donated \$20.00 to the American Home newspaper.

Donation

Thanks to Progressive Slovene Women of America, from Euclid, Ohio, (Circle #2) who donated \$20.00 to the American Home newspaper.

Mr. and Mrs. Anthony Sturm of Lyndhurst, OH -- \$20.00.

Milena Zaper, Cleveland, OH -- \$20.00 in memory of her husband, **Jakov Zaper.**

Sylvia Mocnik of Cleveland, OH -- \$20.00 in memory of her parents **Frank and Louise Mocnik.**

Elsie Russo, Kirtland, Oh -- \$20.00 as a gift.

Donations

Thanks to the following for their generous donations to the Ameriška Domovina:

Arnold Pristernik, Rockaway, New Jersey, -- \$30.00.

Minka Kmetich, Richmond Heights, Ohio -- \$20.00 in memory of her wonderful husband, **Victor Kmetich.**

Happy Birthday

Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the Aged who were born in the month of February:

2-03 - Walter Lampe, 89, born in Cleveland

2-05 - Josipa Jakopanec, 86, born in Zagreb

2-05 - Pauline Spehar, 81, born in Cleveland

2-06 - Joseph Fromhercz, 89, Cleveland

2-06 - Mary Ogrinc, 98, born in Slovenia

2-08 - Jennie Gerl, 103, born in Slovenia

2-14 - Josephine Flynn, 90, born in Cleveland

2-18 - Josephine Ponikvar, 90, born in Cleveland

2-19 - Jewel Karpinski, 90, born in Cleveland

2-20 - Frances Erzen, 98, born in Cleveland

2-20 - Joseph Szuhly, 90, born in Cleveland

2-22 - Frances Trivison, 91, born in Cleveland

2-24 - Mary Skully, 94, born in Cleveland

2-26 - Mary Obreza, 97, born in Slovenia

2-28 - Harriet Zgodzinski, 81, born in Cleveland.

Happy Birthday, Cyril Grile

On February 2nd, Cyril Grile of 7821 Lake Ave. (Apt. #416), Cleveland, OH 44102-6401 celebrated his 95th birthday.

Cyril contributes his good health to his daily exercises including a walk each day.

Fondest best wishes from the entire staff of the American Home and his many friends.

Michael J. Mivsek and Associates

Catalog Home Delivery & Services. Fine Line Retail Clothing. Cosmetics - Food - Home Care Products, etc. Natural Vitamin and Mineral Supplements.

Call (216) 361-9909
7 a.m. - 10 p.m.
for Information

Smoking Dads Contribute to Their Children's Cancer

Men who smoke prior to the conception of their children may be contributing to an increased risk for cancer - especially acute lymphocytic leukemia and lymphoma - in their offspring, according to Bu-Tian Ji, M.D., M.P.H., et al., in the *Journal of National Cancer Institute*.

Ji studied 642 cancer patients who were 15 years old or younger in China, where smoking is common among men but not women.

The study found a significantly increased risk of cancer in children less than 5 years old whose fathers had smoked for the five years before the child's conception.

Children whose fathers smoked more than five pack-years prior to conception had

a risk 3.8 times higher for acute lymphocytic leukemia, 4.5 times higher for lymphoma and 2.7 times higher for brain tumors.

In a follow-up article in the same publication, Tom Reynolds, referred to an earlier study by researchers in Birmingham, England, showing a link between paternal - but not maternal - smoking and cancer deaths among British children from 1953 to 1955.

Using data from 1,549 case-controlled pairs, Tom Sorohan, Ph.D., and colleagues at the University of Birmingham found that children born to fathers who smoked heavily had an increased risk of cancer of nearly 50 percent.

Vitamin E Slows Alzheimer's

A combination of 2,000 IU daily of vitamin E and 10 mg daily of selegiline hydrochloride, a monoamine oxidase inhibitor, slowed the progression of moderately impaired patients with Alzheimer's disease, according to Mary Sano, Ph.D., of Columbia University College of Physicians and Surgeons and colleagues at various facilities.

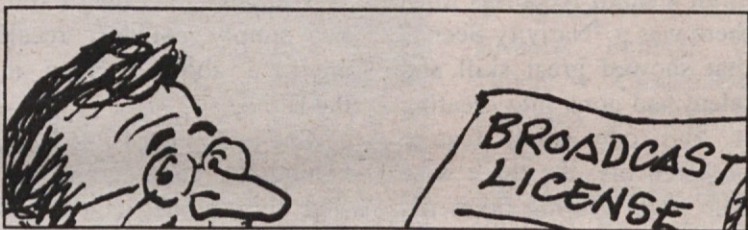
The two-year, double-blind, placebo-controlled, randomized, multi-center trial involved 341 patients. Vitamin E was about 25 percent more effective than selegiline in reducing the risk of Alzheimer's progression.

Patients taking vitamin E didn't develop severe Alzheimer's until about eight months after untreated patients. Those taking the drug didn't develop Alzheimer's for seven months after the

untreated patients. Researchers said that a combination of vitamin E and selegiline slowed development by only five months. This suggests that the two substances are more effective by themselves.

Vitamin E interacts with cell membranes, traps free radicals and interrupts the chain reaction that damages cells. Selegiline may also act as an antioxidant, reducing neuronal damage; it improves the cognitive function of patients with Alzheimer's as well. Sano and colleagues believe that these two substances might delay functional deterioration, thereby preventing the need to have the patient institutionalized.

Little is known about how they might affect patients in later stages of the disease. (*New England Journal of Medicine, April 24, 1997.*)

The first license to broadcast regularly went to station WBZ in Springfield, Massachusetts.

The Talmud says: "Love your wife as much as yourself, but honor her more than yourself."

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

Four Stages of Life

1. - You believe in Santa Claus.
2. - You don't believe in Santa Claus.
3. - You are Santa Claus
4. - You look like Santa Claus.

Donation

Thanks to Frank and Justine Picman of Euclid, Ohio who renewed their subscription plus enclosed an additional \$20.00 donation.

Holmes Pensioners Plan Dinner Dance

The Holmes Avenue Pensioners are planning a dinner dance on Sunday, April 29 at the Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave.

Dinner served at 2 p.m. Dancing from 3 to 7 p.m. with music by Force of Habat featuring Eric Knolt-kamper.

Donation \$15.00. For tickets call Ann Beckart 1-216-531-2088 or Matt Zabukovec 1-440-943-3784.

Roommates Wanted

(One or two) to share a house in quiet Euclid neighborhood. Two large bedrooms and bath with complete privacy. Reasonable rent plus portion of utilities. Share kitchen and laundry. Garage space available. Pets negotiable. Please, no smokers! For details, call Mr. Kleindienst (216) 531-6236.

In Loving Memory of

Josephine Klemencic

4th Anniversary

of our dear Mother, Grandmother, Great-Grandmother and Sister who died Feb. 14, 1997

Deep in our hearts you'll always stay, Loved and remembered every day.

Sadly missed by FAMILY

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

ZeLe Funeral Home MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

PETER J. KUCHAR

ACCOUNTING SERVICES
INCOME TAX PREPARATION

IN-HOME CONSULTATION
PERSONALIZED AND CONVENIENT

Master Charge / Visa also accepted.

(440) 944-1468

29439 Woodway Drive
Wickliffe, Ohio 44092

Email: peterkuhar@prodigy.net

For the best sounds of Slovenia

On 50,000 Watt WCPN Cleveland Public Radio

90.3 FM
Saturdays 9-10 pm

for Requests call Tony Ovsenik 440-944-2538

8 † Mlakar's Walk Down Memory Lane

by RAY MLAKAR

Okay, if all my fond readers took two aspirins as I suggested in the closing of my last article, you should be free from pain and time for a few rib ticklers.

A little girl enchanted by her new baby cousin, asked her mother, "Can't we have a baby?"

"I don't believe so, darling," her mother replied. "They cost too much."

"How much?" the child inquired.

"Oh, about \$4,000," her mother said.

The youngster thought for a moment, then said, "That's not much when you consider how long they last."

Okay, one more for the road. A little girl was nervous about her medical checkup, so the doctor did his best to put her at ease. As he looked in one year, he said, "Oooh, I see Big Bird in there." Then he looked in her mouth and said, "And I believe I see Kermit the Frog in there." Then the doctor put his stethoscope to the child's chest and said, "I think I can hear Barney in your heart."

"Oh, no, doctor," the child said quickly. "I have Jesus in my heart, Barney is on my underwear."

Well, guess what, June 1944 came, and the Nuns gladly gave me my diploma but I think they really hated to see me leave for how long would they have to wait to get another "dummie" to play a lamb in the Christmas

play? Small bit players in plays come and go, but only once in a lifetime is a big star like me born. The good thing about that part in the play is that I did not have to memorize any lines, just say, "Bah, Bah," every once in a while.

In saying our tearful good-bys, they said they would look for me just the same to insure that I was attending Sunday Mass. Honestly and truly, what I am today, I owe it all to them, some of what they tried to teach me, rubbed off. Thank you, Sisters, a thousand-fold.

I was now off to John Marshall high school - here I come, ready or not. I really thought that it was cool compared to grade school for in high school, we got to change from class room to class room, from teacher to teacher, and being under the gun of both female and male teachers.

If I thought the Nuns were tough, these teachers were from the same mold. Who can forget Ms. Revell, the English teacher, for I

doubt that she would have given Baby Jesus a "B" in class, even if he knew all the answers.

She was strict. If she was married, God help her husband. I'll never forget when she wanted us to memorize Romeo and Juliet. Let's face it, I had a hard time memorizing the "Hail Mary."

I asked her, "Ms. Revell, who in God's name will ever ask me to repeat what Juliet said to Romeo? Who cares?" She replied that is not the idea. She never did tell me what the idea was, but I guess that she just liked that Juliet kept mumbling "Romeo, where forth art thou?" Between you and I, if Romeo had any brains, he would not be around Ms. Revel or Juliet.

High school was different because you had a variety of changes, not only in subjects, but you got breaks in home room, study hall, and library. If you used your time in study hall period wisely, you would have very little homework to do at night at home.

Although the war was on, we had school passes where we got to ride the regular CTS buses and streetcars for only 50 cents a week. Sounds reasonable, but back then, even fifty cents was a lot of money to dish out each week for Ma and Pa. They did have restrictions on the use of the city buses by the school children, for after 4 p.m. the so-called school pass was not valid and you had to pay cash fare for using the bus, which amounted to a 10 cents. This was done to insure the working people coming home from work and using the bus would have a seat.

Yep, ten cents was a lot then, especially if you did not have 10 cents to begin with. In order to avoid that, one had to insure you did not dilly-dally after the last period of class, but walked promptly down West Avenue to West 130th Street to catch the bus before 4 p.m. If it was after four, you would have to walk down West 130th to Bennington.

From West 140th-West Avenue to West 130th was a long walk. Hey, it was some 10 blocks the way I figured, but fortunately I was never alone for there were others getting out the same time I did, and walked the same route. My brother Frankie Mlakar and I often walked the route down West Avenue to West 130th together. He was a year or two behind me, but what grade a person was in did not matter because a lot of us had similar classes together.

Frank Gullufio was another chum from Marshall and he even lived on Bennington like me. Walking along we always had some smart exchanges about some teacher we felt was giving us a hard time.

Among some of the others from the neighborhood that were at John Marshall high school was Carl Santa, Betty Blatnik, and Joe Vidini. Well, it took three-and-a-half years to get through John Marshall, so in no way can I complete John Marshall's Walk Down Memory Lane in this one article. So until then keep a smile on your face and a prayer in your heart.

May the Good Lord bless and watch over all of you.

The Three Firemen

In a small Arkansas town there was a "Nativity Scene" that showed great skill and talent had gone into creating it. But one small feature bothered me: the three wise men were wearing firemen's helmets.

At a "Quick Stop" on the edge of town, I asked the lady behind the counter about the helmets. She said, "Read your Bible."

I assured her that I did, but simply couldn't recall anything about firemen in the Bible.

She jerked her Bible from behind the counter and rifled thru some pages and finally jabbed her finger at a passage. Sticking it in my face she said, "See, it says right here. Three wise men came from afar."

--Bill Edwards

Attention St. Clair Pensioners

Mrs. Johnson and her advocate angel on Thursday, Feb. 15, at Slovenian National Home, St. Clair, Cleveland, in the Kenik Room.

The Acting Troupe of the Coalition to Monitor Medicare Managed Care will perform a skit about communicating with health care professionals and will present information about recent changes in Medicare, Assistance for low income senior citizens, and prescription drug coverage. Written materials will be provided to

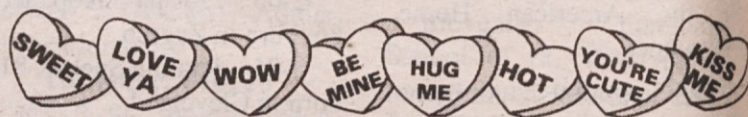
participants as well as allowing for questions from the audience.

This is a very informative and interesting program, so please be prompt. The program will begin at 1 p.m.

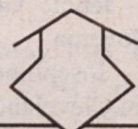
ALSO: in March we have a few openings for a trip to Motor City Casino in Detroit. Please sign up if you wish to attend.

Get well wishes to our ill seniors; we wish you all a speedy recovery.

--Val Baznik

Attention West Side Residents

KWICK-N-CLEAN
DRY CLEANERS & LAUNDRY

SAAD SIBAI
226-3730

ALTERATIONS

BULK LOAD PROFESSIONAL DRY CLEANING · SHIRT SERVICE ON PREMISES
15019 MADISON AVENUE · LAKEWOOD, OHIO 44107

AZMAN MEATS

654 East 185 St., Cleveland, OH 44119
(216) 481-0826

Featuring Azman's Homemade Slovenian
Smoked Sausages, - Fresh Garlic Sausages, -
Rice & Blood Sausages, Zelodec, -
Cottage Hams, and Potica

WE SHIP ANYWHERE

PLEASE CALL FOR YOUR ORDER NOW

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Road

461-7989 / 461-0623

Richmond Hts., Ohio 44143

Drive in - or Walk In

BRONKO'S Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported and Domestic Beer and Wine
Soft Drinks - Milk - Ice - Snacks
Imported Slovenian Wines
Radenska Mineral Water -

⇒ We have all Ohio Lottery Games ⇐

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair

COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

— Vesti iz Slovenije —

Poslanci opozicije (SDS in NSi) odstopili z vseh vodstvenih položajev v DZ

Pretekli četrtek so poslanci SDS in NSi uresničili grožnjo in odstopili z vseh vodstvenih položajev v državnem zboru. To so storili, ker vladajoča koalicija ni popustila pred zahtevo opozicije, naj le-ta razpolaga z večino v dveh od pomembnih nadzorovalnih teles DZ. Opozicijski poslanci bodo pa sodelovali kot navadni člani vseh komisij in odborov, ki jih ima DZ. Tako je odstopil tudi s svojega položaja podpredsednik parlamenta Miha Brejc, član SDS. V zadnjem tednu ni poročil, da bi bila ta zagata kakorkoli rešena.

Krajše vesti

Konec prostocarinskim trgovinam: S 1. junijem bo Slovenija preoblikovala prostocarinske trgovine, ki poslujejo na mejnih prehodih z Avstrijo in Italijo v prodajalne z navadnimi carinskimi in davčnimi obveznostmi. To je ena od zahtev Evropske unije oz. eden predpogojev za pridružitve EU s strani Slovenije. Glasovanje v DZ je bilo 42 za preoblikovanje trgovin in 9 proti.

Luka Koper deluje tudi v Trstu: S 1. februarjem je Luka Koper (podjetje Tict, v katerem ima Luka 49% lasti) prevzela delo na sedmem terminalu pristanišča Trst, tako da je tamkajšnji kontejnerski terminal sedaj v slovenskih rokah. Kontejnerski promet v Trstu in Kopru naj bi se s sedanjih 300 tisoč kontejnerjev do leta 2006 povečal na 500 tisoč.

Kongres SLS bo v Murski Soboti: 3. marca se bodo zbrali v Murski Soboti na kongresu stranke SLS SKD izvoljeni delegati. Na kongresu bodo izvolili tako novega strankinega predsednika kakor člane vseh osrednjih organov. V igri za predsednika je več možnih kandidatov, med njimi so npr. kmetijski minister Franc But, Bojan Šrot, Jože Duhovnik, Ludvik Toplak, Ivan Bizjak. Ni jasno, kakšno vlogo bosta v SLS SKD po kongresu igrala brata Podobnik, Janez in Marjan.

Koliko prebivalcev ima Slovenija: Državni statistični urad je objavil podatke, ki kažejo, da je konec septembra lani živelo v Sloveniji 1,990.154 ljudi (od teh 1,017.605 žensk), kar je 118 oseb manj kot junija 2000. Najbolj se je povečalo število tujcev s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki jih je bilo 11.773, začasno prebivališče pa ima v Sloveniji 27.514 oseb.

Vrnil se je iz New Yorka: Direktor urada predsednika vlade je postal Rudi Gabrovec, 51-letni ekonomist in inženir agronomije, ki je bil zadnjih deset let predsednik in glavni izvršni direktor LBS Bank v New Yorku.

Število upokojencev v Sloveniji: Število upokojencev se je lani povečalo za 1,2 odstotka, razmerje med upokojenci in zavarovanci je 482.240 upokojencev in 808.000 zavarovancev, torej pride en upokojenec na 1,68 zaposlenega. To razmerje se od 1. 1994 skoraj ni spremenilo.

Iz Clevelanda in okolice

To nedeljo kosilo MZA—

To nedeljo, 11. februarja, vas vabi na dobrodelno kosilo v pomoč slovenskim misijonarjem po svetu Misijska znamkarska akcija. Kosilo bo v šolski dvorani pri Sv. Vidu in bo servirano od 11. do 1. pop. Dar je \$10 za odrasle in \$5 za otroke. Servirali bodo pečene piščance in govejo pečenko. Nakaznice dobite pri vходу. Gospodinje lepo naprošene za pecivo. Pridite!

Pustna veselica—

Dramsko društvo Lilija vabi na svojo tradicionalno pustno veselico, ki bo letos v soboto, 17. februarja, v Slov. domu na Holmes Ave. Za rezervacije, pokličite S. Gaserja na 216-381-2602. Podrobnosti v članku na str. 10.

Maša za dr. Meršola—

V nedeljo, 18. feb., bo v cerkvi Marije Vnebovzete ob 10h dop. maša za dr. V. Meršola. Tabor DSPB vabi vse rojake, da se maši prisostvujejo.

Novi grobovi

Franc Mušič

Dne 3. februarja je umrl 76 let stari Franc Mušič z Willoughby Hillsa, rojen 11. aprila 1924 v Laporju, Slovenija, mož Kristine, roj. Kodrič, oče Kristine Biro, 2-krat stari oče, brat Olge Javor (Hrvaška), krojač po poklicu in zaposlen do svoje upokojitve l. 1989 pri Richard Bennett Custom Tailors v Clevelandu, član Korotana in KSKJ. Pogreb je bil 7. februarja v oskrbi Dan Cosicevega zavoda na Chardon Rd. s sv. mašo v cerkvi sv. Felicite in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Jože Boh

Umril je Jože Boh, vdovec po Rozaliji, roj. Rus, brat Franceta, Marije Petelin ter že pok. Ivana in Mirkota, stric in prastric. Pogreb je bil 7. februarja v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Jeroma in pokopom na Vernih duš pokopališču. Darovi v pokojnikov spomin župniji sv. Jeroma ali St. Vitus Village bodo s hvaležnostjo sprejeti.

(dalje na str. 15)

Dobrodelna večerja—

Starši absolventov Slovenske šole pri Sv. Vidu vabijo na tkim. obratno žrebanje oz. "reverse raffle", ki bo v soboto, 24. februarja, v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Prodanih bo največ 200 listkov in sicer po \$50. Podrobnosti v dopisu v angleškem delu. Namen je zbrati sredstva za obisk Slovenije absolventov te šole.

Za študiranje v Sloveniji—

Konzul RSlovenije v Clevelandu Anton Gogala sporoča, da je prejel informacije o možnosti študija in tudi štipendij za študij v Sloveniji v akademskem letu 2001/02. Ponujenih je več možnosti Slovincem po svetu, v pošteved pridejo visokošolske ustanove in tudi srednje šole. Nekateri roki za uradno prijavo so pa že 8. marca letos, torej zainteresirani naj ne odlašajo. Informacije dobite pri konzulu Gogali, 1111 Chester Ave., Suite 520, Cleveland, OH 44114-3516, tel. 216-589-9220, fax 216-589-9210.

Napredovanje—

Včerajšnji *Plain Dealer* je poročal o imenovanju Petra Osenarja za predsednika in C.E.O. zdravstveno zavarovalniškega podjetja Emerald Health Network, Inc., ki ima središče v Clevelandu, posluje pa po vsej državi Ohio. G. Osenarju ob visokem priznanju in poslovnem uspehu čestitamo.

Spominski darovi—

G. Mimi in g. Janez Kozina, Richmond Hts., O., sta darovala \$20 v podporo AD, v spomin njene mame ge. Marije Šef. G. Jacob Grum, Euclid, O., je daroval \$20, v spomin na Franka in Pauline Vrečar. G. Joseph in ga. Mary Kump, Garden Grove, Kalif., sta darovala \$20, v spomin svakinje Dolores Kocin. \$20 je darovala v spomin moža Jakova ga. Milena Zaper, Cleveland, O. Prav tako je \$20 podarila Sylvia Močnik iz Clevelanda, v spomin staršev Franka in Louise Močnik. Vsem darovalcem se za njih naklonjenost Ameriški Domovini najlepše zahvalimo.

PREBEŽNIKI V SLOVENIJI POVZROČAJO SILNE IN TUDI TRAGIČNE TEŽAVE — Slovenska država ima v zadnjih letih vedno večje težave zaradi rastočega števila ilegalnih prebežnikov, predvsem iz Srednjega vzhoda in Azije, ki uporabljajo Slovenijo kot tranzicijsko državo na pot v Zahodno Evropo in ZDA oz. Kanado. Prejeti prebežniki morajo biti kje nastanjeni in prehranjeni, ko teče večkrat zelo zapleten in včasih enostavno nemogoč postopek za njih izgon, dejansko nobena od slovenskih občin oziroma lokalnih skupnosti in prebivalcev ne želi, da bi bili prebežniki nastanjeni pri njih. Prebežniki večkrat zopetno bežijo ali pride do incidentov med njimi samimi. Tako se je zgodilo na primer v Vidoncih na Goričkem v zadnjem tednu januarja, ko se je sprla skupina prebežnikov iz Irana. Eden od Irancev je z nožem do smrti zabodel sorojaka, druga dva pa ranil. Foto kaže begunski center v Vidoncih, ki ga je po incidentu namesto običajnih 15 policistov stražila ekipa od 40 do 60 policistov.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692

Telephone: 216/431-0628 – Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec – Publisher, English Editor

Dr. Rudolph M. Susel – Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:

Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Kosir

NAROČNINA:

Združene države Amerike in Kanada:

\$30 letno za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 letno (v ZD valuti)

Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency

Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent currency

Slovenia: \$160 per year (air)

AMERICAN HOME (ISSN 0164-680X) is published weekly for \$30 per year by American Home Pub. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 6

Thursday, February 8, 2001

Msgr. Franci Petrič

Komentar

Drugorazredni v Cerkvi?

Dve nedelji, 21. in 28. januarja, sta bili v središču katoliške in svetovne javnosti med vsemi drugimi novicami tudi objavi imenovanj novih kardinalov. Papež Janez Pavel II. je prvo nedeljo objavil imenovanja 37 imen v izbrani kolegij rimske Cerkve, drugo nedeljo pa ob objavi dveh imenovanj, ki ju je zadržal v srcu ob objavi kardinalov leta 1998, povedal še pet novih. Izjemno veliko število novih kardinalov, pa tudi širok izbor sta vredna pozornosti. Glavna naloga kardinalov je pomoč papežu pri vodenju Cerkve (to najbolj velja za tiste, ki vodijo posamezne urade v Rimu) in izvolitev novega papeža. Papež imenuje za kardinala tiste, ki jih sam izbere, običajno na predlog ožjih sodelavcev. Z izbiro želi, kot je poudaril tudi ob zadnjem imenovanju, izreči priznanje posameznikom in krajevnim Cerkvam, kjer ti delujejo. Posebne pozornosti so vselej deležni tisti, izhajajo iz trpečnih Cerkva. Nekoč so bile to predvsem socialistične in komunistične dežele, danes pa so tudi dežele, kjer vlada diktatura. Beseda škofa, ki je kardinal, je pač deležna večje pozornosti in ima večjo težo.

Ko prebiramo imena novih kardinalov, smo upravičeno veseli, ker je Janez Pavel II. dal še večji poudarek veseljnosti tega najvišjega zbora v rimski Cerkvi. Zdaj so zares v njem predstavniki vseh celin in velikega števila držav, posebno katoliških. Da bi zagotovil to veseljnost, je papež kot vrhovni zakonodajalec prelomil tudi določilo Pavla VI., ki ga je tudi sam ohranil, da je namreč lahko kardinalov volivcev le 120. V veselje nad veseljnostjo, ki je ob začetku 3. tisočletja prevladala nad nekdanjo ozkostjo, pa sta kanili kapljici grenkobe.

Ob branju navedenih imen, je opazna pomanjkljivost, za katero se zdi, da ne more biti nenamerna. Med 44 novimi kardinali v letu 2001 sta le dva Slovana, prvi je nadškof Grocholewski, Poljak, ki vodi kongregacijo za katoliško vzgojo, drugi pa je višji nadškof Husar iz Lvova v Ukrajini, ki je bil imenovan ob drugi objavi (prvi ukrajinski kardinal je bil imenovan "in pectore" že leta 1998). Pozoren opazovalec se pač ne more znebiti vtisa, da so tisti, ki so pomagali ali svetovali papežu pri seznamu novih kardinalov, namerno spregledali slovanski del katoliške Cerkve. To bi se tudi dobro ujemalo z napovedmi, da bo za sedanjim papežem v Rimu prevladalo protislovansko razpoloženje. Dejstvo je, z rezidencialnih škofovskih sedežev v slovanskem delu Evrope letos ni niti enega. (dalje na str. 11)

Predpust je tu!

CLEVELAND, O. – Dolgo in težko pričakovani predpust bo kmalu za nami. Za nas ni bil bogve kako težko pričakovani, a za mladino, to je pa druga stvar. Za nas, ki smo že Abrahama videli, je predpust vedno prišel prepozno in pa prehitro je minul. Kdor si je hotel obesiti zakonski jarem za vrat, je moral kar pohiteti. Po takratnih cerkvenih zakonih nisi smel obhajati ženitovanja v postu. Dandanes je vse drugače. Pa naj še kdo reče, da so bili včasih "dobri časi".

No, Dramsko društvo Lilija predpust še vedno dostojno proslavi in sicer z nagradno maškarado, večerjo in plesom. To je že tradicija, ki gre skoro v petinštirideseto leto. Prve maškarade so bile samo za člane, a pozneje za vse, ki so se hoteli povesečiti z nami.

Tako bo tudi letos. Nagradna maškarada bo v soboto, 17. februarja, ob sedmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Na razpolago bo okusna večerja, za dobro voljo in srbeče pete pa bodo poskrbeli Veseli godci.

Vstopnice si lahko nabavite, če pokličete S. Gaserja na tel. (216) 381-2602. Vstopnice so po \$18. Pohitite z nabavo, ker je število sedežev omejeno. Član

Otroci Slovenske šole vabijo

CLEVELAND, O. - Valentin Vodnik je zapisal takole: "Sloven'c, tvoja zemlja je zdrava, in pridnim nje lega najprava. Za uk si prebrisane glave, pa čedne in trdne postave." S temi besedami vabijo starši lanskkih in letošnjih absolventov Slovenske sobotne šole Sv. Vida slovensko javnost na obratno žrebanje oz. "reverse raffle", katerega prirede na pustno soboto v svetoviški dvorani.

To žrebanje naj bi olajšalo pri kritju stroškov naših mladih, ko se podajo na obisk domovine staršev oziroma starih staršev. Potovanje po Sloveniji bo trajalo tri tedne. Seveda si bodo krepko ogledali domovino dedov in pradedov, a se bodo istočasno marsikaj tudi naučili.

Vsi se zavedamo, koliko ti skupni obiski pomenijo mladim, da ne govorimo o naši slovenski skupnosti. Lahko se štejemo med narodne skupnosti v Clevelandu, kjer vse več opažamo našo mladino, ki prisostvuje. Skoraj vse druge narodnosti imajo težave pridobiti medse mladino. Mi Slovenci v zadnjih letih teh težav nimamo. Kar pogledjte okrog sebe na naših prireditvah. Vsepovsod so mladi obrazi.

Na nedavni Pristavski noči je bilo obilo mladine, kakor na piknikih v poletni sezoni. So včlanjeni v pevске zборе, npr. Korotan in cerkvena zbora obeh župnij. Kres je znova zaživel.

Dosti nas je, ki se imamo Bogu zahvaliti, da nam je dal našo zlato mladino. Samo s mladino za seboj bomo ostali še delovna slovenska skupnost. In taka

moramo ostati. Ostanemo pa le, če delamo skupaj, za isti cilj.

Žrebanje, na katero vas vabijo starši, bo v soboto, 24. februarja, v dvorani pri Sv. Vidu. Za \$50 dobite glavno srečko in okusno večerjo in pijačo. Za tiste, ki pa ne bi želeli sodelovati na žrebanju, lahko dobite samo večerjo s pijačo in to za \$15. Večer se prične ob 6h. Čakajo vas zabavne urice v prijetni domači družbi in prijateljskem klepetu. Vstopnice se dobijo pri vseh starših.

Tone Ovsenik

Begunci v Vetrinju in dr. V. Meršol

CLEVELAND, O. - Ko smo vstopili v novo leto 2001, so nam prišle pred oči misli na leto 1945. Takrat smo zapustili domovino, dom, rojstni kraj in mladost. Odšli smo, ker nismo mogli sprejeti idej ljudi, ki so bili v gozdu Njihovo geslo je bila laž, pretvarjanje resnice in ubijanje ljudi, ki se niso strinjali z njihovo miselnostjo.

Odšli smo v negotovost z mislijo, da se v dveh tednih vrnemo. Toda tu smo ponovno doživeli veliko razočaranje od tistih, v katere smo imeli tako zaupanje in lepo mnenje. Bili smo v predelu, kjer je bila angleška vojaška zasedba v tedanji Avstriji. Angleži so prišli v drugi polovici meseca maja in objasnili, da se preselimo v taborišče v Italijo. Tako so naložili mlade domobrance na tovornjake in jih odpeljali,

toda ne v Italijo, ampak tja, kjer je zavlada komunistični sistem.

Prišle so vesti, kam so jih odpeljali, toda nihče ni mislil, da so Angleži na tako podoben način prevarali te mlade domobrance. Vse je bilo zbegano v taborišču in tudi vidne osebe so odšle v Tirole in pustile vse civilne ljudi brez vodstva. Ti mladi so vsi končali v Teharjah, Kočevskem Rogu in drugih krajih širom Slovenije.

V tem begunskem taborišču pa je videl, kaj se dogaja dr. Valentin Meršol in je prosil kanadskega majorja Paula H. Barreja, da je zaustavil, da še ti civilni ljudje niso bili vrnjeni. Objasnili mu je, kako so ljudje, ki so zapustili dom in vse samo zato, da si rešijo življenja. Ta markantna osebnost je zaustavila prevoz civilnih ljudi nazaj.

Ti ljudje so pozneje odšli v Argentino, Kanado in v ZDA. Posebno veliko jih je prišlo sem v mesto Cleveland.

Pričetek je bil težak, niso poznali niti jezika, a so si s pridnostjo pomagali in ustvarili dom in družino.

Tako smo vstopili v leto 2001 in s tem tudi z mislimi na prihodnost. Pomembno je za nas vse, da bomo bolj spoštljivi drug do drugega, in zadeve ne jemali tako samoumevno. Spoštujmo Boga, naravo, ki vse poskrbi, in spoštujmo sebe, da smo takšni kakor smo.

Udeležite se spomina na dr. V. Meršola v nedeljo, 18. februarja, ob 10. uri dop. v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Avenue v Collinwoodu.

Tabor ZDSPB – S.V.

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO – AID FOR THE
AGED PRESCRIPTIONS

For the best sounds
of Slovenia

Listen to
THE SLOVENIAN HOUR

On 50,000 Watt
WCPN Cleveland Public Radio

90.3 FM
Saturdays 9-10 pm

for Requests call
Tony Ovsenik
440-944-2538

Prof. JOŽE VELIKONJA

Seattle, Washington

Prijatelj Marijan Tršar

Z A P I S E K ob izidu knjige DOTIK SMRTI

Ljubljana: Nova Revija, 2000. (Pričevanja)

Pred nekaj leti sem ga ob svojem obisku v Sloveniji videl na televiziji starejšega, kot sem ga poznal – nisva se videla od božiča leta 1943 –, vendar je bil to tisti Marijan, moj prijatelj iz gimnazijskih let. Naslednje jutro sem zadel nanj na cesti in ga ustavil. Segla sva si v roke, mudilo se mu je. Dogovorila sva se, da se srečava kasneje.

Marijan Tršar je moj prijatelj iz otroških let. Na klasični gimnaziji je bil leto pred menoj, postaj je naš družinski prijatelj, ker je z nami preživljal poletne počitnice v kaplaniji v Sori in smo marsikaj doživljali skupaj.

Njegova sestra Mira je bila navadno z njim. Zato smo vedeli za njene in njegove povezanosti, sledili smo njegovemu zanimanju za slikarstvo – bil sem z njim, ko se je v Jakopičevem paviljonu predstavil Jakcu in mu odkril svoje zanimanje za grafiko.

V vojnem času sicer ni bil vojak, vendar je sledil protikomunistični strani, posebno ko je izgubil svoja prijatelja Franceta Kremžarja in Franceta Balantiča.

Leta 1977 sem v Minnesoti srečal pesnika Toneta Pavčka, ko je bil na obisku v Ameriki. Predvsem je hotel vedeti kaj več o Balantiču, mojem sodobniku na klasični gimnaziji v Ljubljani. Zakaj sprašuje mene? Zakaj ne vpraša Jožeta Šmita, priznanega pesnika, in slikarja Marijana Tršarja?

Naj s tem nakažem, da imena kot so France Balantič, France Kremžar in Marijan Tršar niso neznana in naj bi jih po več kot

pol stoletja odkrival. To so moji prijatelji iz študentovskih let. Predvsem Marijan Tršar, slikar, umetnostni kritik, esejist, odrinjeni ustvarjalec. Omenil mi je, da je bil pred leti v New Yorku in videl Metropolitan Museum. Druge Amerike ne pozna. Pol stoletja togega režima je bil odrinjen, z 'demokracijo' je še vedno le ob strani, ker ni spreobrnjenec, ker ni upognil hrbta tedaj in ga ne danes. Ostal je moj prijatelj.

Marijan zna pisati. Piše predvsem o umetnosti, vpleta svoja doživljanja, redkokdaj kaj več kot le kratek preblisk. Že v študentovskih letih sem občudoval njegovo spretnost v pisanju, čeprav se je predvsem posvečal slikanju. Zdaj nam je odkril svoja doživljanja ob STIKIH SMRTI. Knjiga je izšla v zbirki Pričevanja, ki jo v okviru Nove Revije vodi Marijan Drnovšek.

Na ovitku je zapisek: "Knjiga, ki jo je treba prebrati – o stvareh, ki jih je treba vedeti, o času, ki nas je vse tako ali drugače zaznamoval."

V MAGu (17. januarja 2001, str. 47) berem:

"Vsem tistim, ki so se jim ob pogledu na nacistična grozodejstva orosile oči, se bodo tudi ob branju knjige Marijana Tršarja Dotik smrti. Znani slikar je spregovoril o svoji pretresljivi zgodbi taboriščnika v fašističnem Gonarsu in komunističnih Teharjah. Primerjava ne drži: slovenski komunisti so v izprijenosti prekašali vse primerljive zločince"...

"Ko boste brali Tršarjev Dotik smrti, vam bo pred oči prihajalo eno samo vprašanje, povezano s tragedijo nesrečnikov, ki so se devetega maja 1945 znašli na napačni strani. Zakaj so vojni zločinci vsi drugi, samo Slovenci ne?"

Knjiga ni lahko branje. To je knjiga spominov o treh srečanjih s smrtjo: kot prostovoljec na Hrvaškem ob začetku vojne, kot zapornik v italijanskem taborišču v Gonarsu in kot vrtnjenec v uničevalnem taborišču v Teharjah.

Osrednja pripoved se razgrne pred nami ob dogodkih ob koncu vojne, umik na Koroško, prisilna vrnitev v roke partizanov, preživljanje v teharskem taborišču, vendar se v glavno pripovedovanje vpletajo spominski zapiski prejšnjih doživljanj.

Grozota Teharja ni nič manjša kot so jo doživljali zaporniki v nemških uničevalnih taboriščih ali sovjetskih Gulagih. Marijan je ostal živ, morda zaradi znanca, Oznovskega preiskovalca, morda zato, ker je slikal taboriščne varuhe. Rešil se je, ker je risal. Risal je stražarje in sozapravnike, zato je včasih lahko pobral nekaj ostankov hrane in se je nekajkrat izognil krutostim, medtem ko je lahko samo gledal, kako so njegove znance in prijatelji nalagali na tovarnjake in jih vozili na množične eksekucije v hrastniške jame; brez moči je lahko samo doživljal, kako so umirali onemogli zaporniki na teharski ravnici.

To so globoka doživljanja mladega človeka, očitno jih nosi s seboj že več kot pol stoletja, čeprav na zunaj živi 'normalno' življenje in je ustvarjalni član sodobne 'demokratske družbe'. Ko so mu v devetdesetih letih podelili posebno priznanje – moral bi ga dobiti od Milana Kučana – so mu v vladni palači povedali, da je Kučan odsoten. Ko je odhajal od slovesnosti, je na hodniku skoro zadel vanj. Težko je seči v roke preko globokih prepadov.

Stik s smrtjo. Dotakne se te, ne prevzame te, vendar si predrugačen, ko se odmakne. Marijan nam to posreduje, posebno s svojimi opisi Teharskega taborišča. V njegovih zapiskih so imena, kraji, dogodki, to niso izmišljene zgodbe, ampak dokumentarna pričevanja.

Imena, imena... Moji in Marijanovi znanci, poznali

(dalje na str. 12)

Drugorazredni v Cerkvih?

(nadaljevanje s str. 10)

Druga grenka kapljica pa je povezana s prvo. Tudi Slovenci (tako kot Hrvati) nismo dobili kardinala. Morda je res krivo samo protislovansko razpoloženje v osrednjih ustanovah Cerkev, verjetno pa je razlog še kje drugje. Senco na Slovenijo mečejo neurejeni odnosi med državo in Cerkvijo. Tudi po tem smo edinstveni v Evropi. Družina že od objav imenovanj kardinalov pod Janezom XXIII., Pavlom VI. in sedanjim papežem opozarja, da smo enakovredni del vesoljne Cerkev in zato pričakujemo, da bomo imeli med kardinali tudi škofa iz naše domovine. A vedno zaman.

V preteklosti smo iskali razlog v tem, da je Cerkev na Slovenskem premalo razpoznavna v vesoljni Cerkvih, ker smo majhen narod in imamo premalo vidnih predstavnikov v svetu. Danes to ne bo držalo. Pripravili smo dva odmevna papeževa obiska, ki sta pred svetovno javnostjo pokazala, da nismo majhni (izjava papeževga osebnega tajnika mons. Dziwizsa po prvem obisku leta 1996 je bila, da smo, čeprav številčno majhni, velik narod). Ob drugem obisku in Slomškovi beatifikaciji se je zbralo deset odstotkov vseh Slovencev na enem kraju, kar se ni zgodilo niti pri drugih narodih, ki se imajo za katoliške. Pripravili in izpeljali smo več odmevnih romanj v Rim.

Zdaj pa naenkrat za osrednje urade Cerkev, tam, kjer so se letos sestavljali sezname novih kardinalov, naša Cerkev ni dovolj razpoznavna. Verjetno tudi tisti, ki so dolžni svetega očeta opozoriti na slovenski narod in njegovo zvestobo rimski Cerkvih, tega niso storili dovolj uspešno. Sedaj smo edini večinsko katoliški narod v Evropi s svojo državo in škofovsko konferenco, ki nima svojega kardinala.

Ob takih imenovanjih in odlikovanjih se sicer res lahko spomnimo na evangeljsko zgodbo o materi Zebedevih sinov, ki je prišla prosit Jezusa, da bi sinova dobila častno mesto v njegovem kraljestvu. Jezus jo je poučil, da v njegovem kraljestvu zemeljske časti niso najvažnejše. Res je, in hvala Bogu, da je tako. Slovenci smo bili brez svojega kardinala skoraj 1200 let, pa bomo lahko tudi prihodnjih toliko let. Svetovni javnosti, predvsem pa predstavnikom svetega očeta pa smo le dolžni povedati, da nočemo biti drugorazredni v družini narodov vesoljne Cerkev. Tudi pri nas imamo razloge, da bi lahko dosegli priznanje pred svetom, kot so ga tokrat drugi narodi. Imamo odlične pričevalce za vero (škof Vovk je bil zažgan zaradi sovraštva do Cerkev, nadškof Pogačnik in škof Lenič sta bila zaprta več let, številni katoličani so bili zaradi svojega prepričanja preganjani in zapostavljeni), tudi danes Cerkev pri nas doživlja ponižanja in medijski linč, kakršnega ni niti v najhujši dobi komunističnega preganjanja, obenem pa ostaja notranje enotna, neomajna in zvesta evangeliju.

Prepričan sem še o nečem: če bi Janez Pavel II., ki je že tolikokrat izkazal pozornost Slovincem, vedel na naša upravičena pričakovanja in razloge zanje, se kaj takega, kot se je zdaj, ob vseh njegovih dobrih ali slabih svetovalcih, ne bi zgodilo.

DRUŽINA

Ljubljana, 4. feb. 2001

IŠČEMO VRTNARJA: Iščemo vrtnarja (zakonski par ali posameznik), ki bi živel(a) na posestvu in bi skrbel za ostekleničen rastlinjak in za vrt na prostem v Hinckley, Ohio. Brezplačno stanovanje in storitve. Za več informacij, kličite 330-278-2615 in vprašajte za Joe. (6-10)

LETNA SEJA LASTNIKOV CERTIFIKATOV

Slovenski društveni dom
20713 Recher Avenue
Euclid, Ohio 44119

V nedeljo, 13. februarja 2000, ob 2. popoldne

Vljudno vabimo vse lastnike certifikatov in društvene zastopnike, da se te važne seje zagotovo udeležite.

THE BOARD OF DIRECTORS

MALI OGLASI

FOR RENT
St. Vitus Church Area
4 Rooms and Bath
216-421-1126

(4-8)

Pesmi
in Melodije
iz Naše Lepe Slovenije

Radijska Družina Cleveland

ED MEJAČ
Vodja Radijske Družine

WCSB 89.3 FM
Nedelja 9-10 am
Sreda 6-7 pm

2405 Somrack Drive
Willoughby Hills, OH 44094
440-953-1709 TEL/FAX
WEB: www.wcsb.org

Sveti oče imenoval največje število kardinalov doslej

Svež veter je zapihal v kardinalskem zboru

JURIJ PALJK

Papež Janez Pavel II. je v nedeljo, 21. januarja, ponovno dokazal, da so imeli prav tisti, ki so trdili že ob njegovi postavitvi na čelo Cerkve, da bo ta poljski duhovnik, kot sam sebe rad imenuje, temeljito spremenil zunanjo in notranjo podobo Cerkve. Dne 21. januarja je namreč po pričakovanjih med tradicionalno in v svetu izjemno odmevno molitvijo angelskega češčenja povedal, da je imenoval nove kardinale.

Kar 37 novih kardinalov je odslej v Cerkvi; že ta podatek pove dovolj, da se tudi neuki in nepoučeni bralec zave, kakšna korenita sprememba je to za samo vodstvo Cerkve in posledično tudi za ves svet.

Kar deset novoimenovanih kardinalov prihaja iz latinoameriških držav ta podatek je dovolj, da se zavemo, kako se v Cerkvi veča število kardinalov, ki po rodu niso Evropejci. Razmerje med evropskimi in ostalimi kardinali je sedaj v Cerkvi 86 proti 92.

Po novem je torej 128 kardinalov, ki imajo manj kot osemdeset let in imajo volilno pravico v primeru izvolitve novega papeža. Osem več jih je torej, kot naj bi jih bilo po pravilu, da naj kardinalski zbor-konzistorij sestavlja 120 kardinalov z vsega sveta. Mejo številke 120 je postavil papež Pavel VI., a naučeni smo, da papež Janez Pavel II. podira meje.

Tudi tokrat je bilo tako, saj je v svojem nagovoru na Trgu sv. Petra 21. januarja dejal, "da je še veliko drugih ljudi, ki bi si zaslužili, da postanejo kardinali, ker so tega naziva in odgovornosti vredni. Upam torej, da bom imel v prihodnosti priložnost, da dokazem tudi na ta način tako tem osebam kot državam, iz katerih so, svoje veliko spoštovanje in naklonjenost."

Ker vemo, da so konzistoriji vsaka tri leta, papež namerava tudi v bližnji prihodnosti še imenovati kardinale.

Dne 21. februarja letos se bo torej v Vatikanu na konzistoriju zbralo vseh 178 kardinalov; med njimi je 128 takih, ki v primeru volitev za papeža lahko oddajo v skrinjico svoj glas. Od teh jih je 68 neevropskih in 60 iz evropskih držav, še vedno največ iz Italije.

Tudi 21. januarja je papež imenoval sedem novih italijanskih kardinalov in

zato, ker jih poznamo, navedimo njihova imena. To so **Giovanni Battista Re**, doma iz okolice Brescie, prefekt škofovske kongregacije in eden najtesnejših papeževih sodelavcev; p. **Roberto Tucci**, doma iz Neaplja, jezuit in filozof, sicer pa organizator papeževih potovanj po svetu in nekdanji direktor Radia Vatikan; **Crescenziyo Sepe**, rojen v Caserti, glavni organizator prireditev v jubilejnem letu 2000, še prej pa v Kongregaciji vere in naslovni škof v Gradežu; **Agostino Cacciavilan**, doma iz Vicenze, je bil do sedaj škof v Vatikanu, zadolžen za upravljanje s cerkveno imovino; **Mario Francesco Pompedda**, Sardinec po rodu, predsednik vatikanskega "kasacijskega" sodišča; **Sergio Sebastiani** iz mesta San Benedetto del Tronto, predsednik Prefekture za gospodarska vprašanja pri Svetem sedežu in od leta 1994 do leta 1999

Prijatelj

Marijan Tršar

(nadaljevanje s str. 11)

smo se iz taborenj na Visokem in poletnih tečajev katoliške mladine, z vrta pri jezuitih pri Svetem Jožefu in mnogih dejavnosti na klasični gimnaziji. Pred nekaj meseci so preživeli maturantje iz leta 1940 praznovali 60-letnico mature. Tam so se srečali upokojeni "rdeči" oblastniki in preživenci zaporov in uničevalnih taborišč. Segli so si v roke, pogovorili so se, in se razšli, morda z nekaj več razumevanja, da je sprava mogoča. ...

Marijanu sem sporočil svojo zahvalo za to dragoceno knjigo. Marijana Drnovška pa spodbujam, naj zbirka Pričevanja z delom nadaljuje. Predvsem s pripovedmi slovenskih pričevalcev. V Sloveniji take knjige neradi berejo. Kako pa po svetu?

Ur. AD: Ta članek je bil pripravljen in objavljen pred tem, ko je papež Janez Pavel II. 28. januarja imenoval še 7 drugih novih kardinalov. To pa upošteva v svojem članku za Družino msgr. Franci Petrič. Ta članek je pa posredovan na uvodniškem mestu na str. 10 danes.

tajnik organizacijskega vodstva za jubilejno leto 2000, ter **Severino Poletto**, najbrž edini kardinal, ki je dve leti delal v tovarni kot skladiščnik in težak, sicer pa je po rodu iz Piemonta, do sedaj pa nadškof v Turinu.

Med starejšimi novoimenovanimi kardinali, ki že imajo ali pa bodo v kratkem dopolnili osemdeset let, omenimo vsaj koptskega patriarha **Stephanosa II. Ghattasa**, naslovnega škofa v Toursu **Jeana Honoreja**, **Lea Scheffczyka** iz Münchna ter jezuita **Averya Dullesa** iz New Yorka.

Prav tako ne moremo mimo novoimenovanega kardinala nemškega rodu, ker že samo njegovo ime vsakomur, ki se kaj spozna na sodobno teologijo, pove ogromno: **Walter Kasper** je bil do sedaj namreč tudi tajnik Sveta za edinost med kristjani in do sedaj se še nikdar ni zgodilo, da bi človek, ki je na tem mestu, postal kardinal. Opazovalci zato menijo, da bo kardinal Kasper kmalu nasledil predsednika Sveta za edinost med kristjani kardinala **Cassidyja**, ki je sedaj predsednik omenjene važne vatikanske ustanove.

Papež Janez Pavel II. je na mesto prvega moža, ki je v Cerkvi takoj za papežem najbolj odgovoren za ekumensko gibanje, torej postavil teologa, ki je vse svoje življenje posvetil prizadevanjem za večjo edinost med kristjani in je znan tudi po tem, da izjemno jasno in nedvoumno govori.

Povjemo še, da se je tudi prvič zgodilo, da je bil za kardinala imenovan kak viden predstavnik gibanja Opus Dei, znane verske ustanove, ki jo je bil ustanovil blaženi Josemaria Escrivá.

Janez Pavel II. je namreč 21. januarja za novega kar-

Raziskava o javnih občilih v Sloveniji

Revija Ognjišče je še vedno zelo brana

Trst/Gorica – Strokovnjaki inštituta za raziskovanje medijev v Ljubljani so 18. januarja objavili rezultate raziskave o branju, poslušanju in gledanju sredstev javnega obveščanja oz. medijev v Sloveniji. Ugotovili so, da prebivalci poslušajo radio povprečno več kot tri ure na dan, poltretjo uro spremljajo oz. gledajo televizijo, četrt ure berejo časnike, sedem minut berejo revije in že skoraj štiri minute deskajo po svetovnem spletu (internetu). To slednje sredstvo obveščanja in komuniciranja med ljudmi se najhitreje širi v mlajši in srednji generaciji, med visoko izobraženimi osebami.

Med dnevnikarji so najbolj razširjene *Slovenske novice*, ki jih redno prebira kar 300 tisoč bralcev oz. 18,2 odstotka prebivalcev. Sledijo mu: *Delo*, z 13,2% in 222 tisoč bralci, mariborski *Večer* z 202 bralci in *Dnevnik*, ki ima, sodeč po raziskavi, 148 tisoč bralcev. Nagel vzpon je dosegel športni časnik *Ekipa*, ki ima že 46 tisoč bralcev.

Nadaljuje se težnja po izbiranju in selekciji radijskih in televizijskih programov. Največ poslušalcev ima najraje drugi program radia Slovenija, posluša ga namreč okoli 16,3% prebivalstva. Med zasebnimi komercialnimi radijskimi postajami je najbolj razširjen Radio HIT v Ljubljani. Kar zadeva televizijo, je Pop TV lani imel že 56% vseh gledalcev tega medija. Prvi program javne televizije Slovenija je imel 41,8% gledalcev, drugi program pa 12,7% gledalcev. Javna TV je sicer obdržala višje in visoko izobraženo publiko, medtem ko je tega med gledalci komercialnih programov manj kot prej.

Pri tednikih je še naprej na prvem mestu *Nedeljski dnevnik*, s kar 476 tisoč bralci. Med mesečniki je po nakladi sicer na prvem mestu *Slovenski delničar*, toda njegova razširjenost je predvsem posledica tega, da ga prebivalci Slovenije prejemajo brezplačno.

Zaradi tega je uspeh mesečnika *Ognjišče*, ki se je uvrstil na drugo mesto, še pomembnejši. Raziskava je ugotovila, da ta mesečnik, ki ga prebira 15,6% Slovencev starejših od 14 let, ohranja svoj ugled in priljubljenost. *Ognjišče*, njegov glavni in odgovorni urednik je msgr. France Bole, ima okoli 74 tisoč naročnikov, prebira pa ga od 263 tisoč do 384 tisoč prebivalcev. Pri ocenjevanju tega mesečnika je treba upoštevati, da Tiskovno društvo Ognjišče v Kopru izdaja tudi knjige in druge publikacije. Kot je v pogovoru za *Novi glas* povedal g. Franc Bole, je *Ognjišče* v letu 2000 izdalo 30 izvornih tujih del v slovenskem prevodu.

M.

NOVI GLAS, 25. jan. 2001

dinala imenoval tudi **Jeana Luisa Ciprianija**, nadškofa iz Lime, ki je zelo aktiven član družbe Opus Dei.

Papež je imenoval tudi dva druga kardinala, katerih imen ni povedal, imenoval jih je torej *in pectore* in bosta njuni imeni znani šele čez čas, morda tudi čez leta, če gre za duhovnika ali škofa, ki živi na območju, kjer je katoliška Cerkev pregnana in bi jima javno imenovanje lahko samo škodilo.

Papež je imenoval za kardinale cerkvene dostojanstvenike iz Nemčije, Južne Amerike, Nemčije, Irske, Poljske, Španije, s Slovokoščene obale, iz ZDA, iz Brazilije in Ekvadorja, iz Portugalske, Velike Britanije, Čila, Litve, Venezuele, Peruja, Hondurasa, Argentine in seveda iz Italije in Francije.

Če lahko k navedenemu

še kaj dodamo, bomo rekli, da se je sveti oče Janez Pavel II. pri imenovanju novih kardinalov dobro posvetoval, a imel sam odločilno besedo, saj je dal svetu jasno znamenje že s tem, da je imenoval deset novih kardinalov iz Južne Amerike, iz tako imenovane tretjega sveta, če ne že ravno četrtega. Gre torej za jasen znak, da je Cerkev na strani tistih, ki resnično verujejo, na strani najbolj zapostavljenih in revnih.

Zapišimo še to, da tokrat papež ni imenoval za kardinala enega samega diplomata, nuncija, ampak se je odločil predvsem za take škofove, ki imajo neposreden stik z verniki in ljudstvom, ker delajo na pastoralnem področju. Tudi to je pomemben znak in veliko

(dalje na str. 16)

Tri leta je Bogomil Kranjc zaman vlagal prošnje za državljanstvo

Dom nacionalizirali in porušili

Družina Kranjc se je leta 1947, tik pred odhodom zavežniških čet iz pretežnega dela Primorske, iz Kobarida umaknila v Špeter v Beneško Slovenijo. Najmlajši sin Bogomil Kranjc je iz Špetra odšel v Združene drave in pomagal očetu kupiti hišo, v kateri je ta potem nadaljeval s trgovino kot v rojstnem Kobaridu, sam pa se je bolj znašel v ZDA in ostal tam. Po demokratičnih spremembah bi se rad vrnil domov, toda kam, saj jim je SFRJ hišo najprej nacionalizirala, potem pa po potresu njena lokalna oblast še porušila, čeprav so jim sosede dejali, da ni bila poškodovana. Njihova družina domnevno ni bila na pravi strani, zato so ji hoteli na drugi strani onemogočiti vrnitev. Tri leta je Bogomil Kranjc zaman vlagal prošnje za državljanstvo. Te so nekam zablodile vse do Bajukove vlade. Vloga za denacionalizacijo pa blodi še naprej po utečenih postkomunistično-tranzicijskih labirintih.

(Op. ur. AD: G. Bogomil Kranjc je naš dolgoletni naročnik in živi v Wisconsinu. Posredoval je pričujoči članek oz. intervju, ki je izšel v ljubljanski Demokraciji 4. januarja letos. Ponatisnjen je v celoti z izjemo nekaj krajših odlomkov, ki jih je črtal g. Kranjc sam. Pogovarjal se je novinar Miran Mihelič.)

Odločil sem se za klepet, da bi vsaj malo olajšal bolečino, ki se je zarezala v njegovo veliko, zaradi odsotnosti neizpolnjeno ljubezen do rojstnega kraja in domovine. Jesen je v prelepem mestecu pod Krnom, tik bistrice hčere planin Soče, po mnenju nekaterih obiskovalcev tukajšnjega svetovno znanega muzeja najlepši čas tudi za ogled ostalin prve svetovne vojne na tereu.

Gospod Bogomil Kranjc, kako kot izseljeni domačin gledate na kraj in njegovo zgodovino?

Oh, moj, naš Kobarid! Zame je edinstven ne le v jeseni, v vseh letnih časih spomina mojih mladih let in še danes ni drugače. Seveda moram dodati, da je na terenu marsikaj ostalo neodkrita, mlajšim generacijam zamolčanega ali uradno enostransko razlaga-

nega kot izkrivljeni del zgodovine.

Kadar pridete z ženo Marijo v rojstni kraj, spita v Posočju po hotelih kot turista. Kako se je zgodilo, da po toliko letih hrepenenja v ljubljenskem domačem kraju človek nima svojega koticika?

Oče je bil v Kobaridu uspešen trgovec in človek, s katerim se je večina ljudi rada pogovarjala, zato so prihajali k njemu tudi po nasvet. V trgovino so po nakupih prihajali tudi nemški okupatorji, terenci, znanci in tisti, ki jih je poznal le bežno ali sploh ne.

Tako se mu je leta 1947 prišel pritožiti neki oče, ki je zvedel, da je hči po naročilu Ozne speljala v zasedo mladega sovaščana, da so ga potem komunisti ugrabili in odpeljali iz zavezniške upravne cone A v Jugoslavijo, kjer se je za njim zgubila sled. Še danes ni znano, kje je njegov grob.

Če moj oče ne bi bil vreden zaupanja, mu človek svoje bolečine ne bi zaupal samo zato, da se je nekomu potožil. Ker je bil oče v času fašizma in med vojno znan kot zaveden Slovenec, mu je prišel nekdo povedat, da so zaprli tri

domačine z obtožbo, da delajo za partizane. Bal se je, da jih bo doletelo najhujše že pri prvem partizanskem incidentu. Ker pa je bil oče avstrijski vojak in je znal dobro nemško, je Nemcem pojasnil, da je prišlo do pomote, in uspelo mu je.

Nič novega ni več, da revolucionarjev to v resnici ni zanimalo. Nasprotno, narodnjaki so se jim zdeli (seveda so to skrbno prikrivali) nezanesljivi in revolucionarni misli in prevzemu absolutne oblasti nevarni, zato ni čudno, da so jim bili kljub vsem zaslugam ob koncu vojne leta 1945 v napoto.

Brez obrazložitve so torej očeta odpeljali v ljubljanske zapore. Kakšne so bile tam celice, zasliševanje in čemu je vse to služilo, je že davno znano vsem, ki hočejo razumeti, drugim pa ne bo nikoli. Ko je spraševal, zakaj je zaprt, so mu odgovarjali: "Tovariš, ali ne veš, da si osumljen?"

Med tem časom je zavezniška uprava izdala zakon, da mora Jugoslavija vrniti vse tiste, ki so jih njeni agentje odvedli iz cone A. Seveda niso odpeljali le očeta, odpeljali so tudi znanega domoljuba iz Goriških Brd dr. Šfiligoja. Po izdaji omenjenega zakona so očeta izpustili in prišel je domov, kjer je bil do 1. 1947.

Prav pred priključitvijo Kobarida oz. dela Primorske Jugoslaviji pa so agentje Ozne ugrabili domačina Slavka Uršiča-Jeronovega, ga odpeljali in po Kobaridu se je razširila vest, da je bil ubit. Očetu so prijatelji sporočili, da nameravajo ubiti še njega, zato se je pred odhodom zaveznikov umaknil tik za mejo v Italijo. To, da je imel trgovino, je pomenilo, da je kapitalist in avtomatično "sovražnik ljudstva" - torej izdajalec.

Revolucija je imela več imen in kompartiji je uspelo, da so jih preprosti ljudje razumeli dobesedno, po možnosti domoljubno, narodnoosvobodilno... Nerazumljivo je, da nekateri še danes nočejo priznati, da so bili zavedeni. Tako se laž nadaljuje, celo raste, povečuje v neskončno prehodno obdobje, vsem v škodo.

V nekaterih primerih

Krekova banka z dobičkom

Maribor - Krekova banka je lani ustvarila 540 milijonov tolarjev neto dobička, je 18. januarja na poslovnem srečanju Krekove banke povedal predsednik uprave Aleš Žajdela. Po njegovih besedah se je obseg poslovanja banke lani nominalno povečal za 8,5 milijarde tolarjev oziroma za 15 odstotkov. Bilančno vsoto banke, ki je po nerevidiranih podatkih konec lanskega leta dosegla 66,3 milijarde tolarjev, je ustvarilo 222 zaposlenih, kar pomeni, da je vsak od njih ustvaril 300 milijonov tolarjev bilančne vsote.

Krekova banka je lani vloge nebančnega sektorja povečala za 20 odstotkov in so konec leta znašale 53 milijard tolarjev. Najbolj se je lani povečalo varčevanje prebivalstva, saj so se tolarske vloge prebivalstva v primerjavi z letom poprej povečale za 27 odstotkov, devizne pa za 29.

Pretežni del sredstev je banka naložila v kredite. Ti predstavljajo 73 odstotkov naložb Krekove banke, njihov delež v strukturi sredstev banke pa se je lani povečal za 1,5 odstotka. Kredite strankam, ki niso banke, je Krekova banka lani povečala za 17 odstotkov. Obseg plačilnega prometa s tujino se je v letu 2000 povečal za 27 odstotkov in presegel 49 milijard tolarjev.

Kot je dejal Žajdela, je banka poslovala gospodarno, saj se je delež operativnih stroškov v aktivih znižal s 3,2 na 3 odstotke.

Letos bodo v Krekovi banki posvetili vso pozornost povečanju kakovosti, varnosti, učinkovitosti in obsegu poslovanja. Banka bo v letu 2001 nadaljevala s posodobitvijo informacijske tehnologije in s procesom prenosa transakcijskih računov za pravne osebe ter širila ponudbo poslovnega komuniciranja po elektronski pošti.

STA

Delo, 19. an. 2001

se torej kompartiji niso držali zavežniških zakonov. Ozaveščeni in med njimi mnogi izjemno sposobni ljudje so bili zanje nevarni tekmeči na volitvah, ki so jim sprva dali demokratični videz, zlasti na Primorskem, kjer ni bilo gotovo, kje bo dokončna državna meja kasneje "železne zavese".

Jeronov Slavko je delal v Trstu in je občasno prihajal domov. Bil je urednik *Demokracije*, ki je opozarjala na komunistično prevaro oz. zlorabo narodnoosvobodilnega boja za načrtovan, prikrito nasilen, nelegitimen prevzem oblasti. Prodajali smo jo tudi v naši trgovini.

Vaščanka, najbrž včasih tudi terenka, je prišla k Slavku, naj gre takoj v so sednjo vas Robič k svoji puncici, češ da se ta počuti slabo. Domači, posebno mama, so ga svarili, naj ne gre tja ponoči, vendar je šel vseeno, saj je kot mnoge tovrstne žrtve menil, da mu nima nihče nič očitati proti lastnemu narodu.

Slab kilometer iz Kobarida so mu čez cesto napejljali žico, v katero se je zaletel z "motorinom", in ko je padel, so skočili nanj in ga odpeljali. Za njim se je za vedno izgubila vsaka sled.

Medtem ko imajo tisti, ki so te stvari ukazali ali izvajali, danes spomenike,

nima on niti skromne spominske plošče na rojstni hiši. Še huje: ne ve se niti, kje je njegov grob.

Do ugrabitve in kasnejšega umora Jeronovega Slavka je oče odlašal z odhodom, čeprav so hodili zaveznički po Kobaridu ljudi večkrat obveščati, da lahko gredo v Italijo. V ljudeh je še vedno strah in sam čutim da upravičeno. Kadar čas za spremembe poteče, potem je hudo. Kdor se je polastil tujega imetja, se lahko nazadnje polasti tudi zgodovine.

Niste še povedali, zakaj so vaš dom nacionalizirali, podrli. Zakaj ste še vedno "tujci"? Nihče ni preklical ali kako drugače pokazal, da niste več sovražniki ljudstva v rojstnem kraju.

Ker je oče dobro poznal Benečijo in del Furlanije, se je imel namen za krajši čas umakniti v bližnji Špeter. Ker ga tam migracijske komisije niso potrdile za delo sposobnega, so njegove prošnje za odhod v države, ki so sprejemale begunce, zavračali vse do leta 1953. Ker je torej ta možnost propadla, je bil prisiljen ostati v Italiji.

Da se je družina preživljala, je delal pri kmetih, ki pa niso bili bogve kako bogati, saj je bila Benečija vselej revna. Otroci smo doraščali in že tudi poma-

(dalje na str. 14)

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. (216) 481-5277

Between Chardon Rd. & E. 222 St. in Euclid, Ohio

Življenje Slovenca, ki je bil dolgo "razseljena oseba"

Piše: Dr. Zlatko A. Verbič, Kanada

Disidentov umik v svet

Najprej se je ilegalno pod bodečo žico izselil v Italijo, nato v Avstralijo, potem se je ustalil v Kanadi

V. del

Rushworth

Taborišče je bilo namenjeno predvsem ljudem z obvezno dveletno delovno pogodbo. Ker so se za prve skupine že končavale pogodbene obveznosti, novi priseljenci pa so bili poslani na druga delovna mesta, so taborišče v nekaj mesecih po najinem prihodu zaprli. Uprava je pohvalno ocenila najino delo in s tem je bila prekinjena tudi najina pogodba, tako da sva bila odslej "svobodna", prepuščena lastni pobudi.

Iz tistih časov mi je ostal v prijetnem spominu lov na zajce s palicami. Ko so me povabili s seboj, sem sprva mislil, da je to fantovska potegavščina. Opremljeni vsak s svojo palico smo odšli na poljano in kmalu sem videl, da tam zajci živijo v luknjah – vse, kar si potreboval, je bila palica, s katero si podrezal vanjo, ko je zajec pokazal rep, pa lop po njem...

Melbourne 1953

Žena je v Melbourneu kmalu našla stanovanje in delo, nekaj tednov pozneje pa sem ji sledil še sam. Bila je ponosna, da je delo našla sama, brez pomoči kogarkoli, saj nikogar ni poznala. Tudi sam sem našel delo po nekaj tednih.

Ves čas pa sva iskala boljše in zahtevnejše delo. Ženi je uspelo sorazmerno hitro, zahvaljujoč njeni izobrazbi in delovnim izkušnjam v administraciji kranjske Save. Ko sem končno tudi jaz našel delo v zobozdravstvu, ki sem ga obdržal ves čas bivanja v Avstraliji, sva bila z uspehom oba zadovoljna.

Kof sem že omenil, Slovenci do našega prihoda v Avstralijo niso bili organizirani.

Naključje pa je sprožilo verižna dogajanja. Ko sva si z ženo v središču mesta ogledovala izložbe, se je za nama oglašil rojak. Vsi smo bili veseli srečanja in dogovorili smo se, da se srečamo pri nas doma. Prišla sta dva in s sostanovanci, ki so prišli iz Bonegile, smo kar hitro ustanovili pripravljalni odbor za ustanovitev slovenskega društva

v Melbourneu.

In res je bilo že v oktobru ali novembru leta 1954 ustanovljeno društvo z imenom Slovenski klub Melbourne. Kmalu je bila ustanovljena tudi podružnica v bližnjem mestu Geelong, kjer je bilo v Fordovi tovarni zaposlenih veliko Slovencev.

Ustanovitev slovenskega društva v Melbourneu je odmevala po vsej Avstraliji in kmalu so nam sledili tudi Slovenci v Sydneyju in drugih mestih. Sčasoma je to preraslo v pravo narodno gibanje, tako da so danes Slovenci povezani povsod tam, kjer živi večja skupina (Melbourne, Sydney, Adelaide, Perth, Brisbane, Canberra idr.).

Na prvo slovensko prireditel v Melbourneu, ki je bila tudi prva tovrstna prireditel v vsej Avstraliji, je prišlo več kot 500 ljudi (!), in to brez kakršnegakoli javnega obveščanja, vsa obvestila so šla le od ust do ust.

Prireditel je bila uspeh tudi po kakovosti – recitacija Aškerčevega Brodnika (Tinka Verbič), skeč (Renko-Zdražil), mladinci v narodnih nošah, sešitih po spominu... Pionirji te številnih drugih prireditev, ki so ji sledile, so bili "disidenti", patrioti brez političnih ambicij.

Za prireditel je izvedel tudi frančiškanski pater Pivko, ki se ni mogel načuditi številu navzočih in njih darežljivosti.

Ta skromen začetek, ki je navdušil navzoče in tudi sam odbor, je bil velika spodbuda za nadaljnje društveno delo. Sledile so številne kulturne prireditve, med katerimi so bile tudi dramske predstave, družabno-zabavne prireditve. Pleisi, pikniki...

Začelo je izhajati mesečno glasilo Vestnik.

Začeli smo z akcijo za gradnjo slovenskega doma, za katerega je izdelal načrte arhitekt Cveto Mejač, med drugim tudi graditelj spomenika Avstralcem, ki so padli v drugi svetovni vojni na Tasmaniji, ki ga je s skupino slovenskih rojakov tudi sam postavil.

Po ukinitvi STO (Svobodnega tržaškega ozemlja) je prispelo v Avstralijo tudi veliko Primorcev, ki so se

Dom nacionalizirali in porušili

(nadaljevanje s str. 13)

gali pri delu. Oče je kupil skromen lokal ter tako začel s trgovino.

Toda ne za dolgo. Ker kot užaljen in zaveden Slovenec ni hotel zaprositi za italijansko državljanstvo, ni dobil dovoljenja za trgovino in karabinierji so mu jo po nalogu občine zaprli. To je bil za našo družino brezupen udarec, vse je jokalo...

Toda oče se ni dal in v trgovini je še naprej prodajal, pa so mu jo spet zaprli. "Prav," je nazadnje rekel, "zaprli ste trgovino, zdaj pa dajte družini vse potrebno, da bomo živeli."

Toda oblast ni dolgo popuščala in enkrat po letu 1954 je moral zaprositi za italijansko državljanstvo, da so ga nehali preganjati iz lokala v lokal. Takrat je dobil uradno dovoljenje.

Tukaj manjka od posredovalca del teksta, nato sledi: Premoženje je bilo nacionalizirano v skladu s komunističnimi sklepi, gotovo tudi avnojskimi. Ko sem izvedel za to, mi je bilo hudo, saj sem naivno menil, da bi morala domovina vendarle vedeti, *zadnji del stavka zopet črtan.* Potem sem spoznal, da ni šlo in še danes ne gre.

In vaša nadaljnja pot?

Takrat sem bil star 22 let, torej poln moči in tako primeren za delo v tujem svetu. V Benečiji smo se namreč počutili skoraj kot doma. Sklenil sem torej

z vsemi močmi lotiti dela v društvu.

Slovenske društvene aktivnosti so dosegale vrhunec. Vse to je pomagalo tudi pri izboljševanju socialno-ekonomske rasti slovenske skupnosti, krepila se je narodnostna zavest in samozavest posameznikov.

Konec 5. nadaljevanja
Dnevnik, 27. okt. 2000

oditi v Ameriko za pet let, da bi pomagal družini nadzidati hišo, v kateri smo imeli trgovino. V ZDA sem se takoj zaposlil in po šestih mesecih trdega dela sem poslal domov v Špeter tisoč dolarjev, s čimer so lahko dokončali hišo.

Kako da nihče od drugih otrok ni šel v Kobarid, da bi ohranili ime-tje?

Logika tistih časov je bila drugačna. To so bili časi zastraševanja. Upali smo tudi, da tako stanje ne more trajati dolgo. K sreči je msgr. Močnik, nasilno pregnan v Gorico, pomagal tri leta starejšemu bratu Slavku, da se je leta 1952 vpisal v Madridu na katoliško univerzo, kjer je postal zdravnik.

Na podoben način je prišlo tja kar nekaj mladih izseljenih rojakov. Ti in tisti, ki so brez grobov, so bili nadarjeni mladi ljudje na vrhuncu svojih sposobnosti oz. ustvarjalnosti. Enoumna Slovenija jih je zavrnila, izgubila in jih še danes ne priznava.

Pravite, da so porušili tudi vašo rojstno hišo?

Hiše niso porušili takoj. Vsa leta je imela stanovalec, saj je bila prenovljena leta 1939, ko smo zgradili še tretje nadstropje. Takšni gradnji niti potres ni prišel do živnega. Toda tokrat so rušili zelo staro sosednjo četrt (kljub arhitekturni dragocenosti!) in dobri znanci so nam poročali, da so to rušenje izrabili za to, da so porušili tudi našo hišo, ki pa se je žilavo upirala.

S fotografij je razvidno, da ni bil na njej po potrebu porušen noben dimnik, prav tako ni bilo na zidovih videti razpok. Tudi to je bil dokaz, da so hišo porušili iz političnih razlogov, "da se bela garda ne vrne nazaj".

Vse je bilo izmišljeno, saj moj oče ni bil med vojno vpisan v nobeno organizaci-

jo. Javnost, civilna družba je brez moči, kot da se ni nikoli nič zgodilo, mi in mnogi pa ostajamo brez imetja.

Zopet pojasnilo: Tu je bil črtan prvi del naslednje-ga vprašanja, zato je zadnji del ostal brez smisla, kakor tudi odgovor, zato je vse črtano. Ur. AD.

Kaj pa danes?

Po padcu komunistične vladavine sem pravočasno vložil najprej zahtevek za denacionalizacijo hiše oz. parcele, na kateri je stala. Nič. Vrnili niso niti dediščine, ki ni bila nacionalizirana. Ko smo dobili vse zavrtno, smo se letos poleti pritožili na ustavno sodišče. Na odgovor še čakamo. V uradu smo izvedeli, da se lahko zadeva vleče še dve leti.

Kako skušajo pomagati na lokalni ravni?

Na tolminski upravni enoti so mi dejali, da je vse izgubljeno, če oče nazadnje ni bil jugoslovanski državljan. Ni čudno, da je bila sprejeta takšna zakonodaja, ki omogoča nadaljnjo diskriminacijo, kakršno so povzročili komunistični zakoni, če danes volivci vsem verjamejo, da to niso več.

Občutek imam, da državljanji te države niso prav obveščeni oz. da so jim stvari nepravilno predstavljene, saj skoraj ne morem verjeti, dato v večini podpisajo. Brezbrižni so lahko ljudje le, dokler še vedno vlada neka diktatura, ki povzroča dramatično stanje duha zlasti neozaveščenega dela prizadetega prebivalstva...

Nazadnje smo izvedeli, da namerava občina na omenjenih lokacijah speljati postopek ureditve parkirišča. Čudno, saj so mi rekli, da po arhitekturno-urbanističnih merilih prostor ne more ostati prazen, ampak morajo postaviti stavbe, da središče Kobarida ne bo "škradasto".

Poleg nacionaliziranega imetja je imel oče v lasti še eno stanovanje in del vrta pri njem, vendar so po potresu tudi to porušili. Brat Slavko je pisal na občino Tolmin, naj nas v zvezi z imetjem pokličejo na pogovor, kako bomo rešili ta del, vendar so vseskozi "reševali" brez nas, zato se bojim, da se v tem času v Sloveniji v bistvu ni nič spremenilo.

Po uspešnih korakih v osamosvojitve se v Sloveniji zdaj vrtimo v brez-

(dalje na str. 15)

**Joseph L.
FORTUNA**

**POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
Cleveland, Ohio
Tel. 216-641-0046**

**Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči.**

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

Dr. ANDREJ VOVKO

VII. Tabor izseljenskega društva Slovenija v svetu:
"Republika Slovenija – mati ali mačeha izseljencem"
Ljubljana, 17. junij 2000

Kako naši učbeniki prikazujejo izseljence

Ur. AD: Dr. Andrej Vovko je tudi stari znanec in sedaj deluje na Inštitutu za biografiko in bibliografijo Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Tekst njegovega referat v celoti sledi.

II. del

V njem avtorja uvodoma navajata, da se je v več kot stoletju od 1857 do 1971 po ocenah iz Slovenije izselilo nad pol milijona Slovencev, med njimi več kot polovica že pred prvo svetovno vojno. Za čas po drugi svetovni vojni naglašata, da kaže razlikovati dve obdobji, do konca petdesetih let in po šestdesetem letu.

Potem, ko ne posvetita nikakršne pozornosti znatnemu izseljevanju Slovencev med obema svetovnima vojnama, o izseljevanju po koncu vojne leta 1945 zapišeta, da so v prvih povojnih letih pri izseljevanju prevladovali predvsem politični vzroki da je neposredno po vojni odšlo iz Slovenije okoli 12.000 ljudi, povečini ilegalno, saj so bile meje zaprte.

V povojnem obdobju je domovino zapustilo okoli 20.000 ljudi. Večna se je izselila v čezmorske države, Južnoafriško republiko in zahodnoevropske države. Med "čezmorskimi državami" bi nedvomno zaslužila poimensko navedbo Argentine.

Za drugo obdobje izseljevanja po letu 1945 navajata, da so se Slovenci izseljevali "predvsem zaradi ekonomskih razlogov, zlasti z obrobja republike, ki je zaostajalo v razvoju", izseljevanje pa povezujeta tudi z gospodarskimi reformami, ki so zavrle zaposlovanje.

Kot področja izseljevanja brez posameznih imen (omeniti bi veljalo predvsem Zahodno Nemčijo, pa tudi Francijo, Belgijo Švedsko...) navajata predvsem zahodnoevropske države, manj čezmorske (spet bi veljalo navesti vsaj Avstralijo in Kanado), ter skupno število izseljencev "nad 40.000", da je bilo izseljevanje sprva začasno, povečini pa se je spremenilo v trajno izselitev in da so med izseljenci prevladovali visoko kvalificirani delavci in visokošolsko usposobljeni strokovnjaki.

Posebno rubriko sta avtorja v poglavju namenila svetovnemu slovenskemu

kongresu (SSK). V kratko predstavitev te organizacije sta vključila izsek iz njenega programa, sprejetega na kongresu 28. junija 1991, sliko s tega kongresa, ter navedla še, da so se ga udeležili delegati z vsega sveta, da si SSK prizadeva povezati "vse Slovence, ne glede na to, kje živijo in kakšnega prepričanja so".

Ob tem navedeta tudi, da ima daljšo tradicijo pri tem povezovanju slovenskih izseljencev Slovenska izseljenska matica, "vendar jo del na tujem živečih Slovencev odklanja zaradi povezanosti s komunistično oblastjo".

Navajata tudi tretjo ustanovo, ki v Republiki Sloveniji skrbi za Slovence po svetu in sicer posebno ministrstvo pri Vladi Republike Sloveniji. (V ponatisih učbenika po odpravi slednjega bi to dejstvo lahko popravila oz. dopolnila z novim stanjem – obstojem Urada za Slovence po svetu pri ministrstvu za zunanje zadeve).

Ko začnemo pregled predstavitve izseljenstva v učbenikih za srednje šole, naj uvodoma navedem, da v Učnem načrtu za zgodovino v gimnazijah, ki ga je izdal Zavod Republike Slovenije za šolstvo Ljubljana leta 1996, o izseljenstvu ne najdemo nobene omembe.

V zgodovinskem učbeniku Ivana Grobelnika za 3. razred srednjega izobraževanja, ki je podobno kot že omenjeni učbenik dr. Gestrina in dr. Melika ponatis dela, nastalega pred letom 1991, so slovenskemu izseljevanju namenjeni trije stavki in pol v poglavju Socialno razslojevanje in migracije.

Veliko več pozornosti kot temu vprašanju posveti proletarizaciji kmečkega prebivalstva, težki krizi podeželja, propadu kmetov, ki so se za zaslužkom selili v mesta. Ker tam zaradi počasne rastoče industrije niso našli zaposlitve, so se morali seliti v tujino. Navaja, da so se jim na tej poti pridružili tudi propadli obrtniki in branjevci iz mest,

ki jih je uničila konkurenca velikih obratov.

V omenjenih izseljenskih treh vrsticah in pol navede, da je izseljevanje doseglo višek v 90. letih 19. stoletja, ko se je izselilo prek 150.000 ljudi, "kar je bil velik udarec za naš narod". Namesto vseh slovenskih pa avtor kot edino pokrajino z izredno velikim izseljevanjem po imenu navede zgolj neslovansko Dalmacijo.

V zgodovini dr. Boža Repeta za 4. razred gimnazij pa o številnih pestrih in perečih vprašanjih o slovenskem izseljenstvu med obema vojnama in po koncu II. svetovne vojne ne najdemo niti treh in pol vrstic teksta Slovensko izseljenstvo je predstavljeno zgolj s ponatisom razglednice Zadnji pozdrav pred odhodom v Ameriko s podobo parnika in z reklamo zastopnika prekomorske ladijske družbe Holland-America v Ljubljani Eduarda Kristana s "Kolodvorskih ulic št. 41" v Ljubljani.

V geografskih učbenikih za osnovno šolo bi glede na razporeditev snovi podatke o slovenskem izseljenstvu v Evropi pričakovali v učbeniku za 6. razred, o naših rojakih zunaj Evrope v učbenikih za 7. razred, podobno delitev na ločeno obravnavanje Evrope in zunajevropskega sveta pa zasledimo tudi v učbenikih za gimnazije oz. srednje šole.

Pričakovanje glede slovenskih izseljencev v Evropi se v učbeniku Slavka Brinovca za 6. razred žal ne uresniči. Osnovnošolci lahko iz njega izvejo le, da je v zahodni Evropi "veliko pomanjkanje delovne sile po drugi svetovni vojni ... omogočilo zaposlitev ljudem, ki so prihajali predvsem iz južne Evrope".

Nekaj več podatkov o slovenskih izseljencih v zunajevropskem svetu preberemo v učbeniku Ludvika Olasa in Franca Mariča za 7. razred, sicer tudi ponatisu dela izpred leta 1991. Tako navajata, da se je po drugi svetovni vojni v Avstralijo med drugimi evropskimi priseljenci priselilo tudi precej Slovencev, da so se Slovenci močneje naseljevali v Kanadi po drugi svetovni vojni. In da živi v njej "danes po najnovejših analizah okoli 30.000 slo-

venskih izseljencev in njihovih potomcev, največ v provinci Ontario, v mestih Toronto, Hamilton, London in Windsor".

(se nadaljuje)

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

Mildred R. Kenik

Umrla je Mildred R. Kenik, rojena Virant, žena Edwarda F. (znanega nekdanjega pevca pri zboru Glasbena Matica), mati Edwarda A. in Catherine A. Modic, 2-krat stara mati, sestra Mary Champa, Mollie Cerak in Alice Virant (vse že pok.). Pogreb je bil 5. februarja v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. in pokopom na pokopališču Knollwood.

Mary Otonichar

Umrla je Mary Otonichar, rojena Pajk, vdova po Josephu, mati Josepha in Johna, 2-krat stara mati, sestra Johna in že pok. Josephine Strnisa. Pogreb je bil 3. februarja v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Sv. Križa in pokopom na Kalvarije pokopališču.

Ignatius J. Zupancic

Dne 3. februarja je umrl Ignatius J. Zupancic, mož Donne, roj. Kokal, oče Gayle, Mary Ellen Pedersen, Victorije Doll, Jaya, Timothyja in že pok. Thomasa, 8-krat stari oče, brat Pauline Vegal, Johna, Dorothyja, Dolores Zak, Richarda, Josepha ter že pok. Franka in Lawrencea. Pogreb je bil 7. februarja s sv. mašo v cerkvi St. Adalbert v mestu Berea, O. s pokopom na Sv. Križa pokopališču.

Z AMERIŠKO DOMOVINO ŠE VEDNO NA TEKOCEM

Dom nacionalizirali in porušili

(nadaljevanje s str. 14)

končnem krogu tranzicije. Kako ste Slovenci po svetu, zlasti v ameriškem okolju, sprejeli osamosvojitvena prizadevanja in demokratizacijo v Sloveniji?

Naša družina je sodelovala v protestih pred Belo hišo, naj ZDA priznajo Slovenijo in Hrvaško. Z ženo Marijo sva nosila velik plakat z napisom Bog blagoslovi Sloveinjo v angleščini in slovensko zastavo, ki sem jo nekaj dni prej dobil iz Clevelanda. Poleg tega smo mnogi neprestano telefonirali na vse strani,

na razne državne organe.

Potem je sledila osamosvojitve, uresničena in neuresničena pričakovanja, vendar so bili slovenski izseljenci še bolj razočarani kot prej in niso pokazali pretiranega zanimanja za naše državljanstvo, volitve, poslovno sodelovanje in vse vrste narodotvornega pretoka...

Vsakdo ve, da takšen odnos ni dobrodošlica. Na državljanstvo sem čakal tri leta, vse do Bajukove vlade. Najprej so mi iz Ruplevega urada odpisali, da ne morem dobiti državljanstva, ker ne govorim narodnega jezika! Nezaslišano! Ali je mogoče, da so prihajali takšni odgovori iz slovenskega veleposlaništva v Washingtonu? Drugič sem dobil odgovor letos iz Clevelanda, naj pošljem potrdilo, da sem v slovenskem društvu (KSKJ).

K sreči so se razmere doma letos vsaj za nekaj mesecev "pomladile" in moj zastopnik v Sloveniji mi je oktobra sporočil, naj se oglasim, ker je vse rešeno. Toda za te volitve je bilo že prepozno, saj smo imeli Slovenci po svetu možnost voliti do 15. septembra. Čudno!

Bral sem, da je okoli 45.000 rojakov po svetu s slovenskim državljanstvom. Menijo, da bi jih bilo še enkrat toliko pripravljeni poprositi zanj, če bi bil postopek preprost kot v demokratičnih državah, kjer so prijazni do izseljencev. Volilno udeležbo je tako napovedovalo le 4.637 slovenskih državljanov na tujem.

Splošno znano je, da od volitev ljudi odvrča več stvari. Prepozno prejeta volilno gradivo, diskriminatorne zahteve za vsakokratni vpis v poseben volilni imenik. Samo v Argentini jih 400 ni moglo glasovati, ker niso prejeli volilnih kart; težave so z njihovo overovitvijo itd.

Oblast v domovini doslej ni pokazala posluha za številne predloge v zadnjih desetih letih. Bo že držalo, da s tem država izgublja, namesto da bi odpirala vrata na vseh področjih in nam in našim potomcem omogočala, da ostanemo Slovenci. Tako pa ostaja strašen občutek, ki ga niti imenovati ne morem.

Gospod Bogomil Kranjc, hvala za vaše odgovore. Želimo vam prijazno domovino in vselej toplo dobrodošlico v vašem rojstnem kraju.

Misijonska srečanja in pomenki

1365. Od srca do srca iz misijonskega sveta

Sr. Mirjam Praprotnik, usmiljenka in zdravnica, misijonari že devet let v Albaniji. Med ostalim piše: "Moja blagajna božje Previdnosti se je popolnoma izpraznila, jaz pa zaupam in zaupanje nikoli ne vara. Ker sem zdravnica, imam v sestriški hiši lekarno za najrevnejše bolnike, ki si ne morejo kupiti predragih zdravil. Z darovi dobrotnikov jih kupujem sama in potem dajem revnim bolnikom na recepte zdravnikov, zraven pa se z njimi pogovarjam, jim svetujem in kadar imam stisnem v vrečko tudi steklenico olja ali nekaj riža, sladkorja, makaronov. S tem nam do sedaj pomaga slovenski Karitas in neka protestantska zelo močna humanitarna organizacija iz Nemčije. Ker imamo sedaj usmiljenke tri sestrske hiše v Albaniji, vsako pošiljko pomoči razdelimo na tri dele. Seveda so potrebe velike, a najrevnejšim je možno omiliti revščino.

Albanija je lepa in bogata dežela. Bogastvo spi, ljudi je uničil petdesetletni brutalno izvajan ateizem; skoraj bo 9 let, od kar sem tukaj, a gre vedno bolj navzdol in na slabše. Vlada mafija in korupcija. Tudi razne sekte žanjejo. Katoličani so v manjšini (5%), nekaj več je pravoslavnih, sicer pa je Albanija izrazito muslimanska država. Zaenkrat še vlada toleranca med verami, ker pač še nihče ni zasedran v svoji veri. Ljudje sedaj na splošno bolj privlači "Imeti kot biti". In to je usodno, to tudi zavira razvoj. Misijonarji zaupamo velikemu Misijonarju Jezusu, ki zagotovo daje rast dobrim semenom, ki jih sejemo njegovi delavci. Tudi vam in vsem sodelavcem MZA zelo priporočam v molitev albanski misijon.

Zbiram znamke za misijone. Imam obširno korespondenco in ko se jih veliko nabere iz raznih delov sveta, jih po sr. Branki pošljem v Pariz v našo Materno hišo v oddelek za misijone. Iskreno se zahvaljujem za ček \$100 od dobrotnice iz Joliet ter vašemu glavnemu odboru MZA, kateri pošilja dar iz sklada MZA po naših sestrah usmiljenkah. Stoteri Bog plačaj vsem dobrotnikom.

Še je začetek leta, naj vam in vsem vašim dragim sodelavcem MZA želim s svojimi sosestrami Donato, Marijo, Mari, Miro in Tonjo blagoslovljeno novo leto 2001. Pristrčno pozdravljam vse in vas izročam v varstvo Brezmadežni, hvaležna sr. Mirjam Praprotnik, usmiljenka."

Oglasila se je sr. Marija Ivana Cvijin, z iskreno zahvalo za dar, ki ga je prejela. Uporabila ga bo za zdravljenje. Sestra je pošiljala gotovo dve desetletji rabljene in serije novih znamk g. Wolbangu, kateri jih je zbiral za pomoč misijonarjem. Izraža hvaležnost tudi MZA in se spominja v molitvi vseh dobrotnikov in sodelujočih pri MZA.

Br. Joško Kramar se oglašja iz Papue ponovno: "Prejmite moje iskrene bratske pozdrave iz Papue, Nove Gvineje, kjer se nahajam že dober mesec. Sodelujem pri gradnji naše nove misijonske šole za domačo papuansko mladino.

Po končani gradnji nameravam ostati v salezijanskih misijonih te dežele toliko časa, dokler mi bo zdravje dopuščalo. Hvala Bogu, pri 82. letih še kar gre. Skušam izrabiti vso energijo v pomoč tem papuanskim domačinom. Tu sem začel misijonariti in delati pred 20 leti. V velikih stvareh sedaj že filipinski misijonarji nadaljujejo. Še v bodoče vam naše delo v Papui toplo priporočam in prosim za pomoč duhovno in materialno. Že v naprej tisočeri Bog plačaj. Vaš hvaležni Joško Kramar, misijonar."

In zanimivo pismo, s katerim se je oglasila sr. Zora Škerlj iz Bocvane, Afrika: "Božične želje ljubezni, veselja, pravičnosti in miru vam, vašim dragim in našemu svetu. Upam, da ste božič veselo praznovali in tudi globoko doživeli. Naša mladina se je s pevskim zborom lepo pripravljala na bogoslužje in nam vsem pomagalal se vživeti v radost božiča in to tudi izraziti s petjem in plesi.

V naši sestriški skupnosti je letošnje praznovanje malo drugačno, ker mesto pestre mednarodne skupnosti sva sedaj tu samo dve sestri, obe Slovenki. Sr. Fani Žnidaršič se nam je pridružila v septembru. Tako smo praznovali s slovenskimi in angleškimi božičnimi pesmimi. Zame so seveda tudi druge prilagoditve. Vse od l. 1965 nisem nikoli živela v skupnosti z nobeno Slovenko.

Avgusta meseca je Bocvana dobila novo televizijsko postajo. Programi, ki trajajo le tri ure dnevno, morda niso posebno kvalitetni, a so zelo informativni, zabavni in tudi vzgojni. Lepo je preskrbljeno tudi za verske programe. Vse je domače in preprosto. Tudi združenje redovnic v Bocva-

ni ima majhno zaslugo pri tem in upamo, da bomo v bodoče mogle več prispevati, ker se zavedamo vpliva medijev na družbo. Lep občutek je, da je vse osebje na televiziji domače, razen glavnega direktorja, ki je iz BBC.

Na svetovni dan komemoracije epidemije Aids, 1. decembra, sva se s sr. Fani pridružili množici, ki se je od vseh štiri strani sveta polagoma pomikala v središče vasi na spominsko prireditev. V tej tragediji se moremo še bolj poistovetiti z našimi ljudmi, kot nam priporoča meni tako pomembna enciklika Gaudim et spes - veselje in upanje, trpljenje in razočaranje Jezusovih učencev in učenk...

Naj navedem le en primer: V zadnjih dneh novembra sem med drugim vodila program Vzgoja za življenje z večjo skupino 13- in 14-letnikov. Kot navadno v teh letih, dekleta vzamejo to zadevo bolj resno kot dečki. V drugem dnevu programa je za aidsom umrla mama ene deklice. Kako življenjsko je to.

Pred dvema dnevi sem prejela vaše pismo (Anica Tushar). Priložen v pismu je bil tudi darežljiv dar vaše MZA. Bog povrni za vse. Sr. Zora Škerlj."

Darove so poslali: Ančka Plosinjk \$100, za sr. Bogdano Kavčič. Marija Martinčič \$100, za pomoč ubogim otrokom v Rusiji, mis. Mavriču. Stana Oven \$60 za RO, s pripisom: "Kako rada bi poslušala RO program, posebno tisti letni koncert, ki ga prirejajo vsako leto. Bilo bi ga užitek poslušati in posebno, ko tako odlično uspe in izkupiček gre v karitativne namene." Pismo zaključuje z zahvalo vsem MZA sodelujočim, ko tako uspešno nadaljujejo misijonsko delo v zaledju, ki ga je nekako pred skoraj 50 leti začel g. Karel Wolbang. Hvala Ti, draga Stana, tudi takšno priznanje spodbuja k gorečnosti.

Vsem, ki berete te vrstice, topel misijonski pozdrav,

Sonja Ferjan

79 Lunness Rd., Toronto

ON M8W 4M7, Canada

Tel.: (416) 255-2519

Svež veter je zapihal...

(nadaljevanje s str. 12)

znamenje Cerkev, ki se vrača k svojim koreninam.

Veliko kardinalov je špansko govorečih; tudi to moramo gledati v luči številca vernikov, saj je prihodnost Cerkev gotovo v Latinski Ameriki, a tudi v Združenih državah je drugi jezik že španščina, v nekaterih državah v ZDA pa že celo prvi jezik (v *kateri(h)?, op. ur. AD*).

Seveda so sedaj po svetu že na vrsti ugibanja, kdo

izmed novoimenovanih kardinalov bo naslednik sedanjega papeža. Pri teh ugibanjih prednjačijo seveda Američani, ki so, recimo, v (tedniku) *Newsweek* že zapisali, da bo novi papež zagotovo novoimenovani kardinal Giovanni Battista Re.

Seveda ne vemo, kaj si je eminentni škof, ki je izjemno blizu svetemu očetu, ob tem pisanju mislil, a skoraj prepričani smo, da se je spomnil stare šale, ki

Misijonska Znamkarska Akcija (MZA)

Catholic Mission Aid (CMA)

je javna, nepridobitna, dobrodelna misijonska organizacija. Ustanovil jo je Fr. Charles A. Wolbang, CM. Registrirana je v mestu Columbus, Ohio, ZDA.

Za pomoč slovenskim misijonarjem zbira finančno pomoč za njih delo med ubogimi v misijonskih deželah ter za vzdrževanje bogoslovcev za domači misijon.

Hvaležni bomo za vsak dar, ki ga boste darovali v ta namen.

Spomnite se misijonarjev in ubogih v svojih oporokah. Za vse prejete darove izdamo potrdilo za "Income tax".

Uradni naslov:

MZA - CMA

17826 Brian Ave., Cleveland, OH 44119

Glavni odbor MZA-CMA, Cleveland

**SEZNANJAJTE NAŠE BRALCE O
AKTIVNOSTIH VAŠIH DRUŠTEVI!**

govori o tem, da pride iz "konklav"-volitev za papeža tisti, "ki gre kot papež noter, ven vedno kot kardinal..."

Sicer pa je ugibanj sedaj veliko, a mi želimo svetemu očetu, a mi želimo svetemu očetu Janezu Pavlu II. še vrsto zdravih let in se seveda ob dejstvu, da tudi ugledni časnikarji pišejo, da bo prihodnjemu papežu ime Juan Pablo III., nasmehnemo, ker vemo, da prav za volitve novega papeža še kako velja svetopi-semški rek, "da Duh veje, kamor hoče." ...

Konzistorij je sklic zborov vseh kardinalov in vedno ga skliče papež, običajno vsaka tri leta, da bi se kardinali s svetim očetom pogovorili in dogovorili o pomembnih vprašanjih, ki zadevajo Cerkev in vse človeštvo. Prav tako se na konzistoriju določa, kdo bo proglašen za blaženega, kdo za svetnika. Letos bo konzistorij v sredo, 21. februarja, ko bodo novoimenovani tudi uradno imenovani za kardinale.

NOVI GLAS

Trst/Gorica, 25. jan. 2001

KOLENDAR

FEBRUAR

11. - Misijonska Znamkarska Akcija priredi kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

17. - Dramsko društvo Lilija priredi pustno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

MAREC

18. - Slov. šola pri fari Sv. Vida postreže s kosilom s serviranjem od 11. dop. do 1. pop. v farnem avditoriju.

18. - Federacija slovenskih narodnih domov priredi banket v SND na St. Clair Ave.

APRIL

21. - Primorski klub priredi "Primorski večer" z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

MAJ

12. - Pevski zbor Korotan priredi koncert v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 7. uri zv. Po koncertu ples, igra ansambel Staneta Mejača.

18. - Občni zbor Slovenskega doma za ostarele, v SDD na 15335 Waterloo Road.

JUNIJ

16. in 17. - Tabor DSPB priredi spominsko praznovanje na Slovenski pristavi